

This map illustrates the Kurzeme region in Latvia, highlighting its administrative divisions and geographical features. The region is bordered by the Baltic Sea (Baltijas Jūra) to the west and the Kuldīga, Skrunda, and Priekule novads to the east. Major towns and cities are marked with red dots, including Pāvilosta, Grobiņa, Liepāja, Aizpute, Priekule, and Vainode. The map also shows various districts (pagasts) such as Sakas, Vērgale, Dunalka, and Kalvene. Natural features like the Gauja river, Durbe Lake (Durbes ezers), and several national parks (Griņu dabas rezervāts, Bernātu dabas parks, Papes dabas parks, and Embūtes dabas parks) are indicated. A scale bar at the bottom left shows a distance of 10 km.

Saturs

1. Pārskata perioda kopsavilkums	3
2. Īss situācijas raksturojums.....	4
3. Finansiālais nodrošinājums	5
4. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	6
5. Personāls	7
6. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	10
7. Krājums.....	17
8. Darbs ar bērniem un jauniešiem.....	23
9. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība).....	27
10. Projekti.....	29
11. Publicitāte	31
12. Sadarbības tīkla raksturojums.....	34

1. Pārskata perioda kopsavilkums

Dienvidkurzemes novada bibliotēkās 2025. gads bija pārmaiņu gads. Tādi izaicinājumi kā bibliotēku darba laika izmaiņas, darbinieku maiņa un slodzes, kā arī budžeta plānošana bija sarežģīti, bet nostiprināja vienlīdzīgus darba noteikumus visās bibliotēkās, veidojot bibliotēkurus kā vienotu komandu. Jāatzīst, ka joprojām sarežģīti strādāt vienā no lielākajiem novadiem Latvijā, kur attālumi starp bibliotēkām atšķiras daudzkārt un ikdienā kolēģis kolēģi nemaz nesatiek.

Rasti risinājumi nepārtrauktai un kvalitatīvai lietotāju apkalpošanai (prombūtnē esoša darbinieka aizvietošana, vienoti paziņojumi par bibliotēku nepieejamību, ciešāka bibliotēku sadarbības veicināšana). Izstrādāti un atjaunināti bibliotēku normatīvie un plānošanas dokumenti: bibliotēkas nolikums, lietošanas noteikumi, izstrādāta un pašvaldībā apstiprināta bibliotēku attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam, krājuma komplektēšanas politika 2025.–2030. gadam.

1. Darba prioritātes un sasniegumi

Izstrādāti un atjaunināti bibliotēku normatīvie un plānošanas dokumenti (skatīt 4. lpp.)

2. Jauni pakalpojumi, esošo pakalpojumu pilnveide

Projekts “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” (16., 30. lpp.)

3. Nozīmīgi/jauni projekti – Grobiņā un Aizputē bibliotēkām uzstādīti un lietotājiem pieejami bibliomāti (11., 12., 38., 39. lpp.)

4. Bibliotēku iesaiste sava reģiona ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā (10.-16. lpp.)

5. Lasītveicināšanas aktivitātes (8., 17., 18., 25., 35. lpp.)

6. Citas ar bibliotēkas darbu saistītās problēmas, to risinājumi

Bibliotēkas pakalpojumi pansionātos, lasītājiem nav pieejama Saraiķu bibliotēka (10. -12. lpp.)

7. Esošo pakalpojumu pilnveide (11. - 13. lpp.)

2. Īss situācijas raksturojums

Bibliotēkāros pakalpojumus sniedz Dienvidkurzemes novada bibliotēka (DKN) un 32 filiālbibliotēkas (ar 2 pakalpojumu sniegšanas vietām Aizvīķos un Ziemupē) un Bibliobuss, kas apkalpo visu novadu.

Bibliotēkas atrodas pašvaldības iestādes “Dienvidkurzemes novada Kultūras pārvalde” pārraudzībā.

Dienvidkurzemes novada bibliotēkas strādā pēc bibliotēku attīstības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem.

2025. gadā izstrādāti un pašvaldībā apstiprināti bibliotēku dokumenti:

1. Dienvidkurzemes novada bibliotēkas Nolikums,
2. [Bibliotēkas lietošanas noteikumi un maksas pakalpojumu cenrādis,](#)
3. [Dienvidkurzemes novada bibliotēku attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam](#)
4. [krājuma komplektēšanas politika 2025.– 2030. gadam](#)

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas un DKN bibliotēku sadarbības modelis ir jaukta tipa.

Tabula “Bibliotēku sadarbības modelis”

Bibliotēku sadarbības modelis reģionā	Atzīmēt atbilstošo
Centralizēts	
Decentralizēts	
Jaukta tipa	X

Dienvidkurzemes novada deklarēto iedzīvotāju skaits **33 639** (avots: PMLP dati, uz 01.07.2025.). Salīdzinot ar 2024. gadu, iedzīvotāju skaits samazinājies par -1 % jeb 360 iedzīvotājiem.

Bibliotēku akreditācija

Notikusi 17 bibliotēku akreditācija. Visas bibliotēkas akreditētas uz nākamo periodu (5 gadi). Pārējās 16 bibliotēkām akreditācija pārrēdzēta 2026. gadā.

Bibliotēkas sakārtotas un atbilst akreditācijas prasībām, bet nepieciešami daži uzlabojumi: pilnveidot profesionālās prasmes, izmantot visas tiešsaistes kataloga iespējas (attālināti pasūtīt, rezervēt), nodrošināt bibliotēku pieejamību u.c. Būtiski ir turpināt pilnveidot darbinieku profesionālās prasmes, īpaši digitālo pakalpojumu un informācijpratības jomā, regulāri piedalotiesursos, semināros un pieredzes apmaiņas pasākumos. Tāpat jāveicina visu tiešsaistes kataloga iespēju pilnvērtīga izmantošana, nodrošinot lietotājiem ērtu un saprotamu iespēju attālināti pasūtīt un rezervēt izdevumus, kā arī saņemt konsultācijas elektroniskajā vidē.

Akreditācijas komisija augstu novērtēja bibliotēku darbinieku profesionalitāti, ieguldīto darbu un spēju pielāgoties mainīgajiem apstākļiem. Akreditācijas ieteikumu izpilde tiks iekļauta bibliotēkas turpmākās darbības plānā, nosakot konkrētus uzdevumus, termiņus un atbildīgās personas. Regulāri tiks izvērtēts paveiktais, lai nodrošinātu mērķtiecīgu attīstību un kvalitatīvu, mūsdienīgu pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem.

Viens no būtiskiem ieteikumiem ir rast iespēju ieviest vienu metodisko dienu novadā, kurā bibliotēku darbinieki varētu regulāri tikties profesionālai pilnveidei, pieredzes apmaiņai un aktuālo jautājumu apspriešanai. Tomēr šī ieteikuma īstenošanu sarežģī apstākļi, ka pagastu bibliotēkās vienlaikus tiek nodrošinātas arī KAC funkcijas, kas paredz nepārtrauktu pakalpojumu pieejamību iedzīvotājiem. Līdz ar to bibliotēku slēgšana pat uz vienu dienu būtiski ierobežo iedzīvotāju iespējas saņemt pašvaldības pakalpojumus.

3. Finansiālais nodrošinājums

2025. gadā novada pašvaldības finansējums bibliotēku darbības nodrošināšanai tika samazināts, jo tika veikti pasākumi līdzekļu sabalansēšanai. Šie grozījumi tika veikti, ņemot vērā nepieciešamību sabalansēt budžetu, kas saistīts ar vispārējo ekonomisko situāciju. Šīs izmaiņas neietekmēja bibliotēku pakalpojumu pamatfunkciju veikšanu. Resursu sadale tika rūpīgi izvērtēta, lai nodrošinātu svarīgākās funkcijas un nepārtrauktu pakalpojumu sniegšanu sabiedrībai tādā pašā līmenī kā līdz šim.

Vienlaikus tika veikta štatu apvienošana un resursu optimizācija, kas ļāva efektīvāk organizēt darbu. Šīs pieejas rezultātā bija iespējams palielināt atalgojumu tiem darbiniekiem, kuri nodrošina gan bibliotēkas, gan klientu apkalpošanas centra pakalpojumus, saglabājot darba efektivitāti un augstu pakalpojumu kvalitāti. Salīdzinot 2024. un 2025. gadu, redzams, ka darbinieku atalgojumam paredzētais finansējums 2025. gadā ir samazinājies. Šis samazinājums skaidrojams ar darbinieku skaita optimizāciju – tika veikta štatu apvienošana un samazināts amata vietu skaits. Līdz ar to kopējais atalgojuma fonds ir mazāks, jo algas tiek izmaksātas mazākam darbinieku skaitam.

Vienlaikus būtiski uzsvērt, ka darba organizācijas pārskatīšana ļāva saglabāt pakalpojumu kvalitāti un efektivitāti. Atsevišķos gadījumos darbiniekiem, kuri uzņēmušies plašāku pienākumu apjomu (piemēram, apvienojot bibliotēkas un klientu apkalpošanas centra funkcijas), atalgojums tika palielināts, taču kopējā summa ir mazāka tieši darbinieku skaita samazinājuma dēļ.

Tādējādi algu sadalījuma samazinājums 2025. gadā nav saistīts ar pakalpojumu apjoma samazināšanos, bet gan ar strukturālām izmaiņām un resursu optimizāciju.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)	679 447	733 500	681 293
Darbinieku atalgojums (bruto)	573 534	631 185	577 882
Krājuma komplektēšana	105 913	102 315	103 411

Uzrādīti dati par visām Dienvidkurzemes novada 33 bibliotēkām

33 Dienvidkurzemes novada bibliotēkām ir kopīgs budžets.

Katrs filiālbibliotēkas galvenais bibliotekārs iesniedz Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītājam plānoto budžetu. Budžeta līdzekļu izlietojums elektroniskajā sistēmā šobrīd pieejams tikai Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītāja.

Galvenais finansējuma avots bibliotēkām – pašvaldības budžets.

Bibliotēku budžets nodrošina pamatfunkciju izpildi.

4. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Bibliotēku materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums ir labs. Bibliotēku telpas ir labiekārtotas un ir pieejamas visiem apmeklētājiem. Vairākās bibliotēkās trūkst krātuves telpa, kur glabāt makulatūru vai bibliotēkas inventāru.

Telpu paplašināšana

Kopš Dienvidkurzemes novada bibliotēkas pārcelšanās 2024. gadā uz pašvaldības ēku Lielā ielā 76, veikti labiekārtošanas darbi, funkcionāli iekārtojot telpas dažādām apmeklētāju grupām (pieaugušie, skolēni, datorlietotāji). Bibliotēkas pasākumi var notikt ēkas 2. stāva zālē, bet mazākam tikšanās skaitam var pielāgot bibliotēkas apkalpošanas telpas.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

Datortehnikas skaits (datori un drukas iekārtas) lietotājiem ir pietiekams, lai sniegtu piekļuvi informācijai un sniegtu drukas pakalpojumus.

Joprojām lietotājiem pieejami projekta "Trešais tēva dēls" datori, kas ir tehniski novecojuši, bet pilda funkciju. Datortehnikas stāvoklis vērtējams kā labs, bet ilgtermiņā jādomā par datortehnikas nomaiņu ar pašvaldības finansējumu.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Pieejamība joprojām tiek risināta, lai piekļuve būtu visiem bibliotēkas apmeklētājiem. Kritiska situācija joprojām ir Sakas pagasta Ulmales bibliotēkā, kurā nav iespējams nodrošināt interneta tīkla pārklājumu.

Tika izremontētas Dienvidkurzemes novada bibliotēkas telpas Bērnu literatūras nodaļā un lasītavā, pārējās telpas labiekārtotas, lai apmeklētāji droši var uzturēties. Atrisināta datoru

pieejamība – šobrīd lietotāji var netraucēti izmantot datorus darbam vai mācībām atsevišķā telpā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

5. Personāls

Dienvidkurzemes novada 33 bibliotēkās strādā 40 bibliotekārie darbinieki (t.sk. Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītāja) un 3 tehniskie darbinieki (2 apkopējas un 1 bibliobusa vadītājs). 39 bibliotekārie darbinieku amata nosaukums ir galvenais bibliotekārs, 21 bibliotekārs ir arī Klientu apkalpošanas speciālists.

No 2025.gada 3.janvāra notikušas arī personāla izmaiņas, Grobiņas pagasta bibliotēkā par galveno bibliotekāri/KAC speciālisti kļūstot Inesei Poriņai, kurai nav pieredze bibliotēkas darbā.

Visiem Dienvidkurzemes novada bibliotekārajiem darbiniekiem ir pilna slodze. Trīs novada bibliotēkās – Sakas pagasta Ulmales bibliotēkas, Vērgales pagasta Saraiķu bibliotēkas, Virgas pagasta Purmsātu bibliotēkas un Vērgales bibliotēkas (otrajai bibliotekārei) darbiniecēm ir pusslodze. Virgas pagasta Purmsātu bibliotēkā 0,5 bibliotekārā slodze un 0,5 par brīvā laika pavadīšanas centra vadīšanu, bet Bunkas pagasta bibliotēkas darbiniecei ir 0,5 bibliotēkā un 0,7 slodze Bunkas kultūras pasākumu organizatores amatā.

Bibliotekāri, kas ir arī klientu apkalpošanas speciālisti, atvaļinājuma laikā aizvieto citas bibliotēkas darbinieks. Bibliobusa bibliotekāri dažkārt aizvieto citas novada bibliotēku kolēģes.

Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītāja Līga Jučere nokārtoja profesionālās kvalifikācijas eksāmenu Latvijas Nacionālajā bibliotēkā (piešķirta profesionālā kvalifikācija “Bibliotekārs”, kas atbilst ceturtajam profesionālās kvalifikācijas līmenim).

Apbalvojumi un pateicības

Kazdangas pagasta bibliotēkas galvenā bibliotekāre Ilze Holštroma saņēma pateicību par dalību Latvijas Nacionālās bibliotēkas Letonikas un Baltijas centra un Bibliotēkas attīstības centra rīkotajā konkursā “Bibliotēka muižā”, kas tika rīkots 2025.gadā norišu cikla “Latviešu grāmatai 500” ietvaros. Žūrijas vērtējumā stāsts “Bibliotēka Kazdangas muižā – Faktos un Iztēlē” starp 10 labākajiem ieguva 3.vietu.

Nīcas pagasta bibliotēkas galvenā bibliotekāre Gunita Mūrēna saņēma Dienvidkurzemes novada pašvaldības goda rakstu.

Finansējums personāla attīstībai

Finansējums mācību un semināru maksas segšanai šobrīd ir pietiekams. Izdevumus par mācību maksu bibliotekāru izglītības iegūšanai daļēji sedz pašvaldība, ja iepriekš tiek iesniegts

pieteikums. Tā kā novadu pašvaldības finansējums personāla attīstībai ir nepietiekams, tad novada bibliotekāri labprāt apmeklē tiešsaistes pasākumus. Novada bibliotekāriem profesionālās pilnveides pasākumus nodrošina Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka (LCZB), organizējot seminārus, kursus, mācības un pieredzes apmaiņas braucienus.

2025. gadā vairāki bibliotēku darbinieki, kam ir neliela pieredze bibliotekārajā darbā, apmeklēja dažādus seminārus par lasītveicināšanu un jaunāko literatūru, piem. "Bērnu un jauniešu literatūra Latvijā: aktuālās tendences" (organizēja Liepājas valsts ģimnāzijas metodiskais centrs).

DKN Kultūras pārvalde organizēja vairākus pasākumus: Mācības par personu datiem (attālināti, 2 stundas), Kiberdrošība (klātienē, 2 stundas), 11. septembrī Nīcā notika 3. Kurzemes kultūras forums: Vadmotīvs „KultūrAugsne. Sinerģija”, Diskusiju cikli „Kultūra un izglītība” un „Kultūra un pašcieņa”, kurā piedalījās arī bibliotēku pārstāvji (klātienē, 6 stundas).

Novada bibliotekāri piedalījušies attālinātajos semināros, ko organizēja Latvijas Nacionālā bibliotēka:

- Startējam lasītveicināšanas programmas
- Publisko bibliotēku loma Latvijas sabiedrības lasīšanas veicināšanā
- Medijpratība kā akadēmiskā darba kompetence
- Rīgas Grāmatu svētki, starptautisks simpozījs: Tiesības uz lasīšanu. Rīgas manifests.
- Latvijas pagastu bibliotēkāju 7. kongress
- Bibliodoma. Latvijas bibliotēkas un to krājumi kara ēnā: izaicinājumi, iespējas un atbildība.
- Latvijas bibliotēkāju kongress 2025
- “Pašvaldību vēlēšanas – līdzdalība un atbildība”
- 4 ceļi līdz bibliotēkara kvalifikācijai

Klātienē apmeklētais seminārs Lasītveicināšanas kompetence bibliotekāriem bija ļoti vērtīgs, jo bibliotekāri novērtēja semināra aktualitāti par mūsdienu literatūru bērniem un jauniešiem, kā arī praktisko nodarbību par metodiku un sadarbību lasītprīka pasākumam pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem. Iegūtās zināšanas un prasmes tiek pielietotas ikdienas darbā gan ar bērnu, gan jauniešu un vecāku žūrijas dalībniekiem un pārējiem apmeklētājiem.

Attālināti un klātienē Vairāki bibliotekāri piedalījušies apmācībās un semināros, kas uzlabojuši prasmes un pilnveidojuši zināšanas par aktuālām tēmām:

- Vairāki darbinieki piedalījušies KISC organizētajā darbnīcā: 3td.lv grāmatu piedāvājumu izveide, izmantojot MI rīkus (attālināti, 2 stundas).
- Otaņķu pagasta bibliotēkārē Vineta Juškeviča piedalījies Baltijas Datoru akadēmija mācībās “Vadi, radi izzini: mākslīgais intelekts darbībā” (attālināti, 5 stundas)

- Grobiņas pagasta bibliotēkas darbiniece Inese Poriņa piedalījās BIS Aliseursos: Informācijas meklēšana un cirkulācija (attālināti, 8 stundas).
- Dunikas pagasta bibliotēkas galvenā bibliotekāre – klientu apkalpošanas speciāliste Agnese Volmane piedalījās VARAM organizētajās mācībās: Sabiedrības digitālo prasmju attīstība, E-rēķinu lietošana un aktualitātes, E-adrese lietošana un aktualitātes un Attālinātā video konsultācijas instrukcija (attālināti, kopā 6 stundas).
- Durbes pilsētas bibliotēkas galvenā bibliotekāre Iriša Volkeviča apguva pieaugušo neformālās izglītības programmu Korupcijas un interešu konflikta novēršana valsts un pašvaldību institūciju darbībā (klātienē, 4 stundas).
- Kazdangas pagasta bibliotēkas galvenā bibliotekāre piedalījās apmācībās “Kazdangas kultūrtelpas digitālā rīka lietošanas apmācība” (klātienē, 8 stundas)
- Bārtas pagasta bibliotēkas galvenā bibliotekāre piedalījās klātienē apmācībās Sabiedrības pamats – nemainīgas vērtības. Mākslīgais intelekts un cilvēciskums: kā saglabāt līdzsvaru (klātienē, 8 stundas).
- Aizputes pagasta bibliotekāre piedalījās mācībās “Interneta atkarība, riska faktori un iespējamie riski” (attālināti, 3 stundas)

15. augustā Vecpilī pulcējās Dienvidkurzemes novada bibliotekāri, lai saņemtu akreditācijas apliecības, apmeklētu Vecpils pagasta kultūrvietas un prezentētu savu pilsētu vai pagastu ar ēdieniem. Pasākuma dalībnieki iepazinās ar Dižlāņu muižu un apkārtni, bibliotēku, Senlietu krātuvi, noklausījās “Eiženijas kundzes monologu” no Ritas Lūriņas grāmatas “Vējmalas stāsti” Solvitas Aigares izpildījumā, Vecpils baznīcā ērģeļmūziku atskaņoja un dziedāja Ance Dreimane, bibliotekāri lasīja Vecpils pamatskolas skolēnu darbu grāmatā “Es gribu dzīvot Latvijā” publicēto dzeju. Vairāk skatīt: https://ej.uz/dkn_akreditac
Skatīt pielikumā 49. lpp.

Katru gadu novada bibliotekāri dodas pieredzes apmaiņā uz citām bibliotēkām. 2025. gadā bibliotekāri apmeklēja jaunuzcelto Gāliņciema bibliotēku (daudzfunkcionāls pakalpojumu centrs) Ventspilī un divas pagasta bibliotēkas Jūrkalnē un Užavā. Bibliotekāri iepazīna Gāliņciema bibliotēkas aktīvu darbu ar vietējo kopienu, organizētajiem pasākumiem un dažādām iniciatīvām, kas vieno vietējo kopienu, piem., dabas un kultūras vēstures apzināšana, pētniecība, popularizēšana un saglabāšana. Bibliotekāri noklausījās bibliotēkas vadītājas Kristas Karabeško stāstījumu ar prezentāciju par bibliotēkas organizētajiem notikumiem, kā arī apguva praktiskas iemaņas Braila rakstā. Jūrkalnes bibliotēkā bibliotekāri iepazinās ar bibliotēkas aktivitātēm pagastā, vietējo Suitu kultūras mantojumu un tā popularizēšanu. Užavas bibliotēkā – ar ikdienas darba organizēšanu, lasītveicināšanas programmu īstenošanu un krājuma popularizēšanu. **Skatīt pielikumā 44. lpp.**

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Kvalificētus bibliotēku speciālistus bibliotēkās ir grūti piesaistīt, jo netiek piedāvāts konkurētspējīgs atalgojums. Bibliotēkās strādā citu jomu speciālisti, bet bez bibliotēkārās izglītības. Nepieciešams atbalstīt bibliotēkārā kvalifikācijas iegūšanu vai rast iespēju nokārtot kvalifikācijas eksāmenu. Vairāki bibliotekāri jau nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu – citi vēl tam gatavojas. Pieteikumus darbam bibliotēkās iesniedz dažādu jomu speciālisti bez bibliotēkārās izglītības. Citu jomu speciālisti mainījuši profesiju un veiksmīgi strādā bibliotēkās, ja veiktas nepieciešamās apmācības.

Viens no būtiskiem izaicinājumiem ir personāla aizvietošanas jautājums. Bibliotēkās strādā dažādu pienākumu darbinieki – ir darbinieki, kuri pilda tikai bibliotēkārā funkcijas, citi vienlaikus nodrošina arī KAC pakalpojumus, bet vēl citiem papildus ir kases funkcijas. Tas nozīmē, ka ikdienā notiek sarežģīta darba organizēšana, lai visi pakalpojumi iedzīvotājiem būtu nepārtraukti pieejami. Darbinieku prombūtnes gadījumā nereti viena darbinieka pienākumus jāuzņemas pat diviem citiem, kas vēl vairāk apgrūtina iespēju vienlaikus nodrošināt gan profesionālo pilnveidi, gan pilnvērtīgu pakalpojumu sniegšanu.

Vairāk kā pusgadu bija slēgta Vērgales pagasta Saraiķu bibliotēka, jo darbiniece devās pensijā un citu darbinieku nevarēja atrast. Bibliotēka būs pieejama atkal lasītājiem 2026. gadā, kad darbu bibliotēkā pārņem novadpētniecības muzeja “Jūras māja” tūrisma speciāliste.

6. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Dienvidkurzemes novada 33 bibliotēkas sniedz bibliotēkas pamatpakalpojumus, bet 21 pagasta bibliotēka piedāvā arī pašvaldības klientu apkalpošanas centra pakalpojumus, t.sk. Dunikas pagasta un Vērgales pagasta bibliotēkas, kas ir VPVKAC. Iedzīvotāji izvēlas saņemt pakalpojumus, kas ir pieejami vienā iestādē – bibliotēkā. Bibliotēkas un KAC funkcijas netiek nodalītas, jo dažkārt viss notiek vienlaicīgi. Iedzīvotāji pakalpojumu pieejamību novērtē pozitīvi. Apvienotais klientu apkalpošanas centrs sniedz iespēju iedzīvotājiem izmantot bibliotēkas resursus – saņemt uzziņas, izvēlēties literatūru lasīšanai uz vietas vai kļūt par regulāriem lasītājiem.

Lasītāji tiek apkalpoti arī mājās pēc pieprasījuma, piegādājot gan preses izdevumus, gan grāmatas. Šis pakalpojums tiek nodrošināts sadarbībā ar sociālo aprūpētāju vai brīvajā laikā piegādā bibliotekārs (piem. Embūtē, kas ir maz apdzīvots pagasts un bibliotēka nav fiziski pieejama). Seniori, kuriem ir grūtības pārvietoties un nav iespējams atnākt uz bibliotēku, tādēļ, lai risinātu šo problēmu, bibliotēka piedāvā grāmatas nogādāt uz mājām. Ārpus bibliotēkas darba laika bibliotēkas izdevumus var saņemt bibliomātā. Lai atrisinātu situāciju, ka bibliotēka darbinieka atvaļinājuma laikā ir slēgta, notiek darbinieku savstarpēja aizvietošana atvaļinājuma laikā.

Dienvidkurzemes novada bibliotēku lietotāju mērķgrupas:

- ģimenes ar bērniem;
- bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam;
- vidusskolēni un studējošie
- izglītības un skolu iestāžu darbinieki;
- saimnieciskās darbības veicēji;
- seniori

Analizējot statistikas rādītājus, bibliotēku lietotāju kategorijas ir:

- seniori
- nestrādājošie
- bērni un jaunieši līdz 18 gadiem

Tabula “Dienvidkurzemes novada bibliotēku pamatrādītāji”

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar 2024. gadu	% salīdzinot ar 2023. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	8763	8949	8836	-1%	+2%
t. sk. bērni līdz 18 g.	2822	2936	2736	-7%	+4%
Bibliotēkas apmeklējums	115 496	109 295	109 907	+0,6%	-5%
t. sk. bērni līdz 18 g.	31 096	32 146	26 325	-18%	+3%
Virtuālais apmeklējums	265 769*	199 316	580 591	+191%	-25%
Izsniegumu kopskaits	187 327	174 654	172 687	-1%	-7%
t. sk. bērniem līdz 18 g.	25 137	24 176	25 345	+5%	-4%
Izdevuma veidi (kopā)	198 495	173 708	172 687	-0,6%	-12%
grāmatas	110 418	103 398	104 250	+1%	-6%
periodiskie izdevumi	75 717	70 310	59 965	-15%	-7%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita novadā	26%	26%	37%	+42%	+0%
t. sk. bērni līdz 18 g.	47%	50%	47%	-6%	+6%
Iedzīvotāju skaits	33 858	33 999	33 639	-1%	0,4%

PMLP dati. Dati par virtuālo apmeklējumu nav salīdzināmi, jo 2023. gadā mainījies statistikas uzskaitē

Bibliotēkas apmeklējums **palielinās**, bet lietotāju skaits un grāmatu izsniegums **samazinās**. Iemesli: samazinājies iedzīvotāju skaits, grāmatu piedāvājums un to pieejamība bibliotēkā, lietotāju paradumi lasīt mazāk, bet rūpīgāk izvērtēt literatūru. Samazinājies arī jaunieguvumu skaits, kas proporcionāli piešķirtajam finansējuma apjomam krājuma papildināšanai.

Esošo pakalpojumu pilnveide

2025. gadā pilnveidota bibliotēkas izdevumu saņemšana un nodošana lietotājiem ērtā veidā **Bibliomātos** Aizputes un Grobiņas pilsētās. Pakalpojums ieviests, lai lietotājiem sniegtu iespēju saņemt izdevumus ārpus bibliotēku darba laika un bibliotēkas lietotāju skaits nesamazinātos. Kopš abu Bibliomātu uzstādīšanas, pieprasījums tikai pieaug – lietotāji aktīvi izmanto nodot/saņemt un pakalpojums ir novērtēts pozitīvi. Aprīlī notika Bibliomātu atvēršanas

pasākumi pie bibliotēkām. Par Bibliomāta pakalpojumu informēti lietotāji novada un bibliotēku sociālajos medijos, pašvaldības izdevumā un bibliotēkās. Bibliomātu atklāšanu filmēja Skrundas televīzija un videosižets parādīts Latvijas Televīzijā un ReTV (Latvijas reģionu televīzija). **Skatīt pielikumā 38.-39. lpp.**

Grobiņa: https://ej.uz/bibliomats_grobina | Aizpute: https://ej.uz/bibliomats_aizpute

2025. gadā turpinājās **Bibliobusa** maršruta paplašināšana, lai aptvertu Dienvidkurzemes novadu. 2025. gadā tika pagarināti 2 maršruti, sniedzot jauniem lietotājiem iespēju saņemt bibliotēkas pakalpojumus:

- maršrutā Tadaiku pagasta, Aisteres muiža – Lieģi (autobusa pietura), tiek pagarināts līdz Aizputei un pievienota pieturvieta Kazdangas pagasta pansionāts “Rokaiži”. Aizputē pievienotas 3 pieturvietas (Padures iela 1, Kalnu iela 7, Zingberga iela 17a);
- maršrutā Grobiņa, Zīles iela – Vērgales pagasts, Ploce 28, tiek pievienotas divas pieturvietas - Saraiķi (pie veikala) un “Saraiķi”.
- Vērgales pagasta Saraiķu bibliotēkas lasītājus apkalpoja Bibliobuss, kamēr bibliotēka bija slēgta (jūnijā darbiniece devās pensijā un nevarēja nodrošināt bibliotēkas pieejamību, jo nebija pastāvīgs darbinieks). Raksts: <https://news.lv/Kurzemes-Vards/2025/10/14/darbinieka-nav-bet-biblioteku-nelikvides>

Dienvidkurzemes novada bibliotēkas bibliobuss apkalpo lasītājus pēc iepriekš sastādīta grafika vienu reizi mēnesī, to apkalpo bibliotekāre un šoferis. Grafiks tiek publicēts laicīgi, iedzīvotāju atsaucība liecina, ka pakalpojums ir pieprasīts. Bibliobuss regulāri piedāvā savus pakalpojumus VSAC iestādēm – pansionātiem “Ilgi” (Grobiņas pagastā) un “Rokaiži” (Aizputes pusē).

Tabula “Bibliobusa pamatrādītāji”

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepr. gadu
Aktīvo lietotāju skaits	182	276	217	+51,65%,-21,38%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	26	62	30	+138,46,-51,61%
Bibliobusa apmeklējums*	1587*	2554	2041	+60,93%, -20,09%
Izsniegums kopā*	6125*	8326	8057	+35,89%,-3,20%

*Dienvidkurzemes novada bibliotēkas bibliobusa apmeklējums un izsniegums tika piefiksēts sākot ar 2023. gada aprīli.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi

Digitālo prasmju un informācijpratības veicināšana bibliotēkās nodrošinājusi piekļuvi daudzveidīgai, uzticamai un aktuālai informācijai, kas sekmējusi iedzīvotāju izglītošanos, līdzdalību sabiedriskajos procesos un stiprinājusi vietējās kopienas informācijpratību, kritisko domāšanu un viltus ziņu atpazīšanu, iepazīstināšana ar mūsdienu tehnoloģijām (t. sk. mākslīgā intelekta pamati, mākslīgā intelekta rīku izpratne un atbildīga izmantošana).

Aprīlī uzstādīti un atklāti abi Bibliomāti Aizputē un Grobiņā, kur iedzīvotāji var nodot un saņemt bibliotēkas izdevumus. Pakalpojums ir ļoti populārs. Statistika tiks apkopota nākamgad. Vairāk par Bibliomātiem – skatīt 11. lpp.

E-grāmatu bibliotēka

Pakalpojums "3td e-grāmatu bibliotēka" kļūst populārāks, bet nav pieprasītākais bibliotēkas e-pakalpojums. Precīzu lietotāju skaita statistiku nav iespējams izgūt, jo KISC tiek uzskaitīts 3td e-grāmatu bibliotēkas lasītāju skaits pēc autorizācijas datiem.

Pieprasījums pēc pakalpojuma rodas tad, kad 3td e-grāmatu bibliotēkā tiek pievienota lasītājiem saistoša un šobrīd populāra literatūra. Papildinot 3td.lv e-bibliotēkas piedāvājumu, aktīvi popularizējot pakalpojumu sabiedrībā un plašsaziņas medijos, veicina pakalpojuma izmantošanu. Izdevumi ir vairāk pieejami, ja uz izdevumiem bibliotēkā ir izveidojusies rinda.

Statistiku par e-grāmatu izmantošanu LCZB un Dienvidkurzemes novadā kopā, apkopo "Kultūras informācijas sistēmu centrs". *Tabula par "E-grāmatu bibliotēkas statistika" pieejama LCZB pārskatā.*

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u. tml.); jaunu lasītāju piesaiste

2025. gadā veikta vienota aptauja "Dienvidkurzemes novada iedzīvotāju bibliotēkas vajadzību izpēte", kurā apmeklētāji tiek aicināti izteikt viedokli un domas par bibliotēku attīstību, darbību un ieteikumi. Rezultāti tika apkopoti centralizēti par visām filiālbibliotēkām.

Jaunu lasītāju piesaiste veicināta, rīkojot pasākumus, piemēram, tikšanās ar autoriem, klientu apkalpošanas centra (KAC) apmeklētājus iespējams ieinteresēt ar jaunāko periodiku vai grāmatām. Jaunu lasītāju piesaiste notiek pateicoties KAC darbībai, jo apmeklējot to klients nejauši sāk pievērst uzmanību grāmatām, rodas interese kādu paņemt un izlasīt. Periodiskie izdevumi ir pieprasīti, kamēr apmeklētāji uzturas bibliotēkas telpās. Iespēju robežās, tiek veikta arī uzskaitē. Grāmatu daudzveidīgais piedāvājums (kas katrā bibliotēkā var atšķirties) un sadarbība ar citām bibliotēkām, izmantojot SBA pakalpojumus piesaista arvien jaunus lasītājus.

Individuālās sarunās tika izzināts apmeklētāju viedoklis, noskaidroti pieprasītās grāmatas un periodiskie izdevumi, analizēti atteikumi un izsnieguma rādītāji.

Bibliotēkas veido WhatsApp grupas lasītājiem, kur informē par jaunumi un pasākumiem bibliotēkām – pateicoties sociālajiem medijiem (facebook, instagram, informācija nonāk daudz ātrāk un piedāvājums tiek uztverts personiskāk. Līdz ar to notiek aktīvāka jaunu bibliotēkas lietotāju un pasākuma apmeklētāju piesaiste. Jaunu lasītāju piesaisti veicina bibliotēkā arī notiekoši pasākumi un izstādes. Iegriežoties pagasta pārvaldē vai klientu apkalpošanas centrā (kas apvienots ar bibliotēku), iedzīvotāji kļuvuši par bibliotēkas lietotājiem un izmantojuši bibliotēkas pakalpojumus.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām

Bibliotēkas sniedz pakalpojumus iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām, apkalpojot personas viņu dzīvesvietā, ar sociālo darbinieku vai aprūpētāju, kaimiņu un ģimenes locekļu līdzdalību, kā arī piegādājot grāmatas **aprūpes centriem** (Priekules pilsētā, Gramzdas pagastā, Grobiņas pagastā u.c.). Bibliobuss apkalpo lasītājus VSAC "Kurzeme" filiāles "Ilģi" iemītniekus un darbiniekus, kā arī individuāli lasītājus ar īpašām vajadzībām (ar redzes traucējumiem). Vairāki cilvēki līdz bibliotēkai ir spējīgi tikt saviem spēkiem vai bibliotēkas pakalpojumus izmanto attālināti ar sociālā centra un bibliotekāra palīdzību.

Dienvidkurzemes novada bibliotēkā (Grobiņā) pieejama palielināmā lupa ar redzes grūtībām tekstu ērtākai salasāmībai, ļaujot palielinātus tekstus kvalitatīvā izšķirtspējā.

Pielāgotās literatūras pakalpojums reģionā

Turpinās iepriekš uzsāktā sadarbība ar LCZB filiāli "Dienvidrietumu bibliotēka" (iepriekš Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Liepājas filiāles bibliotēka) par klausāmgrāmatu un pielāgotās literatūras izsniegšanu novada bibliotēku lietotājiem. Regulāri šo pakalpojumu izmanto Dienvidkurzemes novada bibliotēka (ar Bibliobusa palīdzību), Pāvilostas pilsētas, Grobiņas pagasta un Rucavas pagasta bibliotēkas. 2025. gadā atkārtoti aktualizēts Pielāgotās literatūras pakalpojums, informējot Dienvidkurzemes novada bibliotekārus: bibliotekāri noklausījās prezentāciju par pakalpojuma pieejamību piedāvājumu (par to informēja LCZB filiāles "Dienvidrietumu bibliotēkas" bibliotēkas vadītāja Ilze Kārkliņa).

Pretim Gramzdas pagasta bibliotēkai atrodas sociālās aprūpes centrs "Laimas", kurā uzturas klienti ar redzes traucējumiem – šogad notika aktīva sadarbība ar LCZB filiāli "Dienvidrietumu bibliotēka", lai pasūtītu grāmatas ar palielināto druku.

Rucavas pagasta bibliotēkā piegādāts 21 pielāgotās literatūras izdevums.

Bibliobuss piegādājis 3 lietotājiem 37 palielinātās drukas grāmatas, 2 balss ieraksti www.balss.lv, un arī 53 audio diskus (pavisam 92 vienības). Audio diskus izvēlas visretāk. Galvenās problēmas: "Informācijas burbulis", kurā mērķauditorija nesaņem informāciju par pielāgotās literatūras pakalpojumu vai to nenodod ģimene vai pašvaldība, daudziem nav izpratne par mērķgrupām, kuras var saņemt pakalpojumu. [Skatīt pielikumā 45.lpp.](#)

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām, tematiskie pasākumi

Dienvidkurzemes novada bibliotēkā notika informatīvs pasākums "Mana Latvija, mana atbildība" – tikšanās ar Nacionālo bruņoto spēku kaprāli Initu Kirši. Pasākumu apmeklēja aptuveni 15 interesenti, kuri vēlējas uzzināt vairāk par dienestu NBS un karavīra ikdienu. Kaprāle Kirše dalījās ar savu personīgo pieredzi dienestā, stāstīja par NBS struktūru un VAD, kā arī militārās karjeras iespējām Latvijā. Klausītāji uzzināja, kā attīstīt disciplīnu, pilnveidot sevi un saglabāt patriotismu.

Bārtas pagasta bibliotēkai sadarbojoties ar muzeju un kultūras namu, Lieldienās tika organizēts brīnišķīgs ģimenes pasākums "Lielā Dienvidkurzemes ripināšana", kurā piedalījās gan ģimeņu, gan draugu grupas (skatīt foto piel. 42. lpp.). Bibliotēkā tika izvietots kontrolpunkts uzdevumu pildīšanai. Organizētas mākslinieču Silvijas Gotfrīdsones un Māras Milleres gleznu izstādes, lai piesaistītu interesi bibliotēkai.

Ļoti populārs un labi apmeklēts pasākums Virgas pagasta Purmsātu bibliotēkā, kas notika sadarbībā ar radošo apvienību COLORIZE – sarunu darbnīcu cikls "Iekļaušana un laikmetīgā māksla. Pietura Purmsāti caur laikmetīgo mākslu Andas Lāces vadībā (NVO projekts).

Uzziņu un informācijas darbs

Lielākais skaits uzziņu un pieprasījumu ir par psiholoģiju, pedagoģiju, dārzkopību un uzņēmējdarbību. Īpaši pieprasītas ir pašizausmes un psiholoģijas grāmatas, arī biogrāfijas. Pieaugusi konsultāciju un apmācību tematika, piemēram dažādas pieteikšanās ārstu apmeklējumiem, biļešu iegāde internetā, attālināta periodikas abonēšana, kā arī attālināta pieteikšanās ID kartes izgatavošanai PMLP.

Bibliotekāres palīdz apgūt dažādas digitālās prasmes:

- internetbanku pakalpojumu izmantošana (maksājumu veikšana,
- konta pārskata pieprasīšana, izdrukas no internetbankas),
- sociālo tīklu un e-pasta izmantošana,
- bibliotēkas e-pakalpojumi (e-grāmatu bibliotēka, e-kataloga izmantošana, attālināta grāmatu pasūtīšana, termiņa pagarināšana),
- valsts un pašvaldību iestāžu e-pakalpojumi (Valsts pārvaldes pakalpojumu portāls Latvija.lv) u.c.

Īpaši nozīmīga ir palīdzība senioriem par datora lietošanu, aktuāla ir apmācības datora lietošanā, kā arī viedtālrunu izmantošanā.

Lietotāji tika informēti par pakalpojuma "3td e-grāmatu bibliotēka" iespējām – kā un kur iegūt autorizācijas datus, kā autorizēties, cik ilgi var lasīt grāmatas, vai var lasīt vairākas grāmatas vienlaicīgi. Informācija tika nodota mutiski un informējot bibliotēkas sociālajos medijos.

Neatņemama ikdienas darbs ir uzziņu un konsultāciju sniegšana par dažādiem **e-pakalpojumiem:**

- elektroniskajiem valsts un pašvaldību pakalpojumiem portālā Latvija.lv (VSAA pakalpojumi – informācija par vecuma pensiju, darbnespējas lapu iesniegšana u.c.), dzīvesvietas deklarēšana), e-iesniegumi, pieteikšanās pases vai eID izsniegšanai u.c. pakalpojumi),

- elektronisko gada ienākumu deklarāciju aizpildīšanā un citu attālinātu pakalpojumu izmantošanā,
- Lauku atbalsta dienesta pakalpojumu izmantošanā,
- Elektroniska pieteikšanās medicīnas iestādes pakalpojumiem
- attālināta piekļuve e-pakalpojumiem,
- e-paraksta izmantošana, e-adreses izveide.

Arvien biežāk bibliotēkas sniedz attālinātās uzziņas un konsultācijas, notiek saziņa ar bibliotēku, izmantojot sociālos medijus un WhatsApp.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

Bibliotēkas veic individuālu vietējo iedzīvotāju apmācību datora, elektroniskā kopkataloga un datubāzu izmantošanā.

2025. gadā notika projekta “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” īstenošana bibliotēkā. Projektā notika bezmaksas digitālo prasmju mācības, ko visā Latvijā piedāvāja VARAM sadarbībā ar Latvijas valsts pilsētu un novadu pašvaldībām. Bibliotēkas piedāvāja individuālas konsultācijas par elektronisko pakalpojumu lietošanu, interneta izmantošanu, deklarācijas iesniegšanu, internetbankas lietošanu un e-pasta izveidošanu un lietošanu. Tāpat bibliotēkā pieejamajiem e-resursiem un datubāzēm. Dienvidkurzemes novada bibliotēka un Priekules pilsētas bibliotēka nodrošināja telpas un tehniku projekta “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” izglītības programmas norisei.

Digitālās nedēļas laikā Aizputes pilsētas bibliotēkā organizēti Canva kursi: kā veidot gaumīgus vizuālos noformējumus.

Tiešsaistes katalogs kā pakalpojums

Bibliotēku informācijas sistēma (BIS) Alise ir pieejama 30 Dienvidkurzemes novada bibliotēkās (BIS Alise-i) un 4 Dienvidkurzemes novada skolu bibliotēkās (BIS Skolu Alise).

Trīs novada bibliotēkas, kas nestrādā BIS ALISE: Sakas pagasta Ulmales bibliotēka, Vērgales pagasta Saraiķu bibliotēka un Embūtes pagasta bibliotēka.

Iekšzemes un starptautiskais starpbibliotēku abonements (SBA) tika piedāvāts visās novada bibliotēkās, ja pieprasītais izdevums nebija pieejams (nav iepirkts, izdots lasītājam vai norakstīts). Bibliotēkas SBA pakalpojumu izmanto arī, organizējot tematiskās izstādes. Biežāk bibliotēkas pieprasījušas izdevumus tiešsaistes kataloga ietvaros, retāk – no citām bibliotēkām (piemēram, LNB). Liepājas Centrālajā zinātniskajā bibliotēkā SBA nodaļas vadītāja apkalpo visas novada bibliotēkas un veic statistisko uzskaiti.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēku telpu pieejamība un bibliotēku darba laiks ietekmējis apmeklējumu un lietotāju skaitu. Agrāk vairākas bibliotēkas bija atvērtas arī sestdienās, šobrīd bibliotēkas atvērtas tikai darbdienās no pirmdienas līdz piektdienai. Lai veicinātu iedzīvotājus izmantot piedāvāto

pakalpojumu izmantošanu, informācija izvietota klātienē bibliotēkās, informācija aktualizēta pašvaldības un bibliotēku sociālajos medijos.

Ja bibliotēka nav pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem un māmiņām ar maziem bērniem – bibliotēka piedāvā pakalpojumu piegādi uz mājām (vienojoties par saņemšanas veidu). Bibliomātu uzstādīšana Aizputē un Grobiņā uzlabojusi bibliotēkas pieejamību – iedzīvotājiem tas ir ērts pakalpojums.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

7. Krājums

No tirdzniecībā pieejamo grāmatu klāsta tiek izvēlēti tie izdevumi, ko sarakstījuši lasītāju iecienīti un pazīstami autori, izdevumi ar kultūrvēsturisko vērtību, kritiķu novērtētas, lasītāju pieprasīti izdevumi. Nozaru literatūra tiek iepirkta mazāk, jo nav pieprasīta. Jaunākā literatūra tiek iepirkta izdevniecību SIA „Jānis Roze”, „Zvaigzne ABC”, „Latvijas grāmata” grāmatnīcās (pēc DKN pašvaldības noslēgtajiem līgumiem), elektroniski pasūtīt no SIA „Virja AK” un SIA „Globuss”. Laikrakstu un žurnālu pasūtīšanu un piegādi veic VAS „Latvijas Pasts”. Mērķtiecīgi tiek strādāts, lai lasītāji saņemtu interesējošo literatūru – izdevumi tiek iepirkti vairākas reizes gadā, sekojot izdevniecību jaunumiem, aktualitātēm sabiedrībā un, protams, pēc lasītāju pieprasījuma.

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

2025. gada izstrādāta un apstiprināta Dienvidkurzemes novada bibliotēkas krājuma komplektēšanas un organizācijas politika 2025. - 2030. gadam, kas ir vienota visām Dienvidkurzemes novada bibliotēkām. Bibliotēkas krājums tiek veidots un papildināts atbilstoši bibliotēkas statusam, bibliotēkas nolikumā noteiktajām funkcijām, uzdevumiem, mērķiem, kā arī ņemot vērā krājuma komplektēšanas profilu. Dienvidkurzemes novada pašvaldības apstiprinātais finansējums ir pietiekams, bet visu nepieciešamo literatūru nav iespējams iegādāties. Bibliotēku krājums tiek papildināts arī no Latvijas Nacionālās bibliotēkas bezatlīdzības ceļā saņemtajiem izdevumiem. Lasītveicināšanas pasākumu ietvaros, iespēju robežās tika iepirkta „Lasīšanas stafete”, „Grāmatons” grāmatas, saņemtas lasītveicināšanas programmas „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija” grāmatas, papildinot krājumu ar kvalitatīvu literatūru. Nozīmīgs krājuma papildinājums ir Kultūras Ministrijas un LNB projekta „Grāmatu

iepirkums publiskajām bibliotēkām". Izdevumi popularizēti jaunieguvumu izstādēs, piedāvājot lietotājiem iepazīties ar izdevumiem un izlasīt.

Bibliotēkas atzinīgi novērtē iespēju saņemt materiālus no Latvijas Nacionālās Bibliotēkas bezatlīdzības izdevumus – grāmatas, žurnālus, bukletus u.c. Bezatlīdzības ceļā saņemto grāmatu skaits dažkārt ir nepietiekamā daudzumā, ka visām bibliotēkām nepietiek. Mazāk pieprasītie izdevumi (pētnieciskie izdevumi, dažādi ziņojumi, atkārtoti izdotie izdevumi) ir mazāk pieprasīti. Vairāk tiek novērtēti izdevumi ar kultūrvēsturisku nozīmi, latviešu tautas tradīcijas, biogrāfiski izdevumi, enciklopēdijas, grāmatas par bērnu uzvedību un psiholoģiju.

2025. gadā saņemti vērtīgi dāvinājumi, kas papildinājuši novada bibliotēku krājumu:

- "Īdo Autisma zemē: ceļš uz brīvību - izkļūstot no autiskās klusēšanas cietuma"
- XXVII Vispārējie latviešu Dziesmu un XVII Deju svētki: katalogs
- Atis Klimovičs. Ukrainas kara voluntiera dienasgramata
- Laimas slimība: Dabiski protokoli laimboreliozes un koinfekciju - hlamidiozes un plakumainā drudža riketsiožu - ārstēšanai (Dienvidkurzemes novada bibliotēkai)

Krājuma komplektēšanas noteicošie faktori:

- latviešu autoru izdevumi,
- populārā oriģinālliteratūra un ārvalstu autoru izdevumi,
- lietotāju intereses un pieprasījums,
- piešķirtais pašvaldības finansējums,
- izdevēju un tirdzniecības piedāvājums.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums

Finansējums grāmatām un preses izdevumu pasūtīšanai ir saglabājies iepriekšējā gada līmenī. Tas ļauj nodrošināt ar nepieciešamāko literatūru, taču preses izdevumu jomā finansējums joprojām ir nepietiekams, jo lietotāji aktīvi lasa, un izdevumu pasūtīšana ir dārgs pakalpojums. Pašvaldības piešķirtais finansējums šobrīd nodrošina tikai pieprasītāko izdevumu iegādi. Jaunajā periodā tiks meklētas iespējas finansējumu palielināt, lai paplašinātu piedāvājumu un labāk apmierinātu lietotāju vajadzības.

Bibliotēkas atzinīgi novērtēja "Grāmatu iepirkuma programmas" piedāvājumu un izvēlējās izdevumus no piedāvājuma. Izdevumus, kas netika iekļauti piedāvājumā, bibliotēkas iegādājās citus augstvērtīgus izdevumus.

Dažās bibliotēkās pieprasījums pēc periodisko izdevumiem (laikrakstiem) ir mazs, tāpēc, lai ietaupītu piešķirto finansējumu, tiek izmantota iespēja lasīt rakstus Lursoft laikrakstu bibliotēkā www.news.lv

Rekatalogizācija ir pabeigta visās novada bibliotēkās. 3 pagastu bibliotēkās, kurās nav ieviesta BIS ALISE, turpina sūtīt eksemplāru sarakstus –Sakas pagasta Ulmales bibliotēka, Vērgales pagasta Saraiķu bibliotēka un Vaiņodes novada Embūtes pagasta bibliotēka.

Krājuma inventarizācija 2025. gadā veikta Dunalkas, Vērgales un Embūtes pagasta bibliotēkās, izmantojot BIS ALISE moduli "Inventarizācija". Krājuma pārbaudē atrasti lietotāju nozaudēti izdevumi un nolietoti izdevumi. Veikta izdevumu norakstīšana. Elektroniskā uzskaite sakrīt ar novada grāmatvedību.

Krājuma rādītāji

2025. gadā jaunieguvumu skaits – **6867** (2024.gadā – 7025) monogrāfiskākie izdevumi un 10 116 (2024. gadā – 14 624) seriālizdevumu eksemplāri (BIS Alise dati).

Salīdzinot ar 2024. gadu, jaunieguvumu skaits **samazinājies** par -2% grāmatām un par -30% periodiskajiem izdevumiem. Izslēgto dokumentu skaits **palielinājies** par +21%.

Visas bibliotēkas veikta krājuma izmantošanas analīze: atlasīti nolietotie izdevumi, norakstīti mazāk pieprasītie izdevumi, veikta krājuma inventarizācija u.c.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2021	2022	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	26 242	22 246	20 414	21 649	16 983
t. sk. grāmatas	10 149	8009	7631	7025	6867
t. sk. latviešu daiļliteratūra	2861	2504	2295	2279	2236
t. sk. bērniem	2324	1992	2033	2056	1982
Izslēgtie dokumenti	21 488	20 362	16 764	19 299	23 406
Krājuma kopskaits	282 597	280 240	279 355	286 291	213 692
Grāmatu krājuma apgrozība	0,49	0,47	0,52	0,48	0,49
Periodisko izdevumu apgrozība	1,23	1,24	1,14	1,02	1,01

Datubāzes

Pieejamas divas tiešsaistes datubāzes – Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv un Letonika – to piekļuvi un abonēšanu publiskajām bibliotēkām nodrošina Kultūras informāciju sistēmu centrs (KISC). Citas datubāzes novadu bibliotēkas netiek abonētas.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Datubāze	2023	2024	2025
Letonika			
skatījumi/saturvienību skaits	5380	4808	5921
News			
lejuplāžu skaits	1502	2961	964

Datubāzes Letonika attālināto piekļuvi 2025. gadā izmantoja 6 novadu bibliotēkās: Kalētu, Kazdangas, Vecpils, Nīcas pagastu bibliotēkās, Vērgales pagasta Saraiķu un Pāvilostas pilsētas bibliotēkā. Datubāzes Letonika un News ir pieejamas visās novada bibliotēkās, bet izmantošanas rādītāji katrā bibliotēkā ir atšķirīgi. Lietotājus jāmotivē un jāpiedāvā izmantot bezmaksas tiešsaistes datubāzes. Datubāzēs, galvenokārt, tiek meklēta uzziņu informācija vai noskaidrotas dažādas uzziņas.

Letonika datubāzi izmanto krustvārdu mīklu minētāji. Letonikas ārējo piekļuvi piedāvā lietotājiem, ja viņi vēlas izmantot to no mājām. Interesenti izmantojuši datubāzes resursus: vārdu nozīmes skaidrošana, valodas uzziņas, sinonīmu vārdnīca, skaidrojošā vārdnīca, tulkojošās vārdnīcas, terminu un svešvārdu skaidrojošā vārdnīca, Latvijas Kultūras kanons, skolēniem aktuāli ir latviešu valodas pilnteksta literatūras darbi. Datubāze Laikrakstu bibliotēka **News.lv** tiek izmantota gadījumos, kad nepieciešams kāds konkrēts raksts, bet izdevums nav pasūtīts vai ir norakstīts.

Individuālās konsultācijās lietotāji tiek apmācīti meklēt informāciju tiešsaistes datubāzēs. Datubāzes tiek popularizētas arī bibliotēku sociālajos medijos, bet interese ir neliela. Datubāzes News un Letonika izmanto bibliotekāri gatavojot tematiskās lietartūras izstādes, uzziņu sniegšanai un faktu noskaidrošanai. Bibliotēkās ir pieejama informācija par bezmaksas piekļuvi datubāzēm News.lv un Letonika.lv, Filmas.lv, www.enciklopedija.lv, kā arī LNB e-resursiem (Digitālā bibliotēka, Periodika.lv).

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Bibliotēkas krājums tiek popularizēts, organizējot jaunieguvumu un tematiskās literatūras izstādes – bibliotēku lietotāji aktīvi izmanto iespēju uzreiz klātienē pierakstīties rindā “Jauno grāmatu dienās” vai elektroniski pasūtīt izdevumu tiešsaistes katalogā <https://liepaja.biblioteka.lv/AlisePAC>.

Vairākās bibliotēkās viesojās šobrīd pieprasīti autori: romānu autore Gunita Lagzdiņa-Skroderēna, rakstnieces Zane Nuts jeb Zane Riekstiņa, Jana Egle, Zane Zusta, Ilze Aizsila, vēsturisko romānu autore Gunita Freimane un Ieva Brante.

Pasākumi ar Zani Nuts bija izdevušies, jo Zane kā personība ir ļoti interesanta un stāstījums aizraujošs. Mērķauditorija: visas vecuma grupas, jo viņa stāstīja par visām savām grāmatām, kuras domātas gan jauniešiem, gan pieaugušo auditorijai.

Grobiņas pagasta bibliotēkā viesojās vēsturisko romānu autore Gunita Freimane. Pasākuma apmeklētāji iepazinās ar autores daiļradi, radošo rakstniecības procesu un vēsturiskās informācijas izpēti. Gunita ne tikai raksta, bet arī glezno un ir grāmatu ilustratore, mēbeļu restauratore, vēstures entuziaste un vienkārši radoša personība. Viņas grāmatu tapšanas stāsti aizved klausītāju uz 20.gs. 40-tajiem gadiem, ļaujot piedzīvot šo laika posmu un saskatīt labestības šarmu vismelnākajās vēstures lappusēs.

Trīs bibliotēkās vismaz reizi mēnesī regulāri darbojas grāmatu klubi – Medzes pagasta bibliotēkā “Pie baltas lapas”, Grobiņas pagasta bibliotēkā “Stāstiem pa pēdām” (izveidots 2025. gadā) un Pāvilostas pilsētas bibliotēkā.

Lasītāju intereses piesaistīšanai, vairākas bibliotēkas organizēja tikšanos ar grāmatu blogeri un bibliotekāri Inesi Poriņu (Instagram @lasītnašķis) (Aizputes, Pāvilostas, Medzes, Cīravas bibliotēkās). Blogere aktīvi darbojas Instagram jau vairākus gadus. Visi pasākumi bija labi apmeklēti, jo lasītājiem interesē interesantas sarunas, dzīves stāsti, aizkulises, grāmatu

blogošana kā hobijs un bibliotekāra darba savienošana ar blogošanu. [Skatīt pielikumā 40. lpp.](#)

2025. gadā Nīcas bibliotēkā darbību uzsāka lasītāju klubiņš “LasāmNīca”, pulcējot pensijas vecuma lasītājus.

Par iegādātajiem grāmatu jaunumiem regulāri tika ievietotas publikācijas sociālajos tīklos gan ierakstu, gan video veidā, tādējādi informējot bibliotēkas lasītājus un potenciāli piesaistot jaunus lasītājus.

Bibliotēkās popularizēta Eiropas diena (9. maijs). Grobiņas pagasta bibliotēkā notika Eiropas valstu mēnesis. Lasītājiem piedāvāta tematiskās izstāde (grāmatas) par ceļojumiem uz saulaino Toskānu, eleganto Milānu, romantisko Parīzi vai aristokrātisko Londonu.

Jau otro gadu novada visās bibliotēkās tiek sumināti **2025.gada čaklākie lasītāji**. Informācija tiek apkopota no BIS Alise par čaklākajiem lasītājiem (kas izlasījuši visvairāk grāmatu). Ziņas apkopo Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītāja un informācija par čaklāko lasītāju TOP 5 tiek publiskota novada pašvaldības izdevumā un sociālajos medijos.

Vairums lasītāju izvēlas jau gadiem ierasto literatūru. Lai to mainītu, jau vairākus gadus pirms Valentīndienas bibliotēkas rīko akciju “Aklais randiņš ar grāmatu”.

Bibliotēkās popularizēta lasīšanas un lasītprieka veicināšanas iniciatīva [#laikslasīt](#), ko dibinājušas Inga Grenčberga un Zane Zusta. Grobiņas pagasta bibliotekāre Inese Poriņa aktīvi atbalsta iniciatīvu.

Aizputes pilsētas bibliotēkā “Dzejas dienās” atklāta foto izstāde “Visur esošais Rainis”, kurā iemūžinātas īpašas vietas un noskaņas Aizputē, sekojot pa pēdām Rainim - autore Dina Kopštāle un Ilga Lasmane, atvērta Aizputnieces Dzidras Pavlovas dzejas krājuma “Likteņa līnija” un bērnu grāmatas “Prieciņš un Miedziņš”. Vakars bija piepildīts ar dzeju, sirsnīgām un radošām sarunām, kurās dzejnieces Indra Ludbārža un Sandra Aleksandra Priedola stāstīja par dzejas radīšanu un savām topošajām grāmatām <https://ej.uz/dzeja-aizpute25> Septembrī “Dzejas dienās” Dienvidkurzemes novada bibliotēkā (Grobiņā) notika brīvās dzejas lasījumi “Dzīvās dzejas liesma”. Pasākumā pulcējās gan dzejas autori, gan klausītāji, lai piedzīvotu īpašu vakaru, kurā dzeja atdzīvojās – tā kļuva dzīva, emocionāla un ļoti personiska. Pasākumu atklāja bibliotekāres Kristīne Martinsone un Inese Poriņa ar dzejas lasījumiem, ienesot vakaram īpašu noskaņu. Vakara gaitā ar saviem darbiem dalījās īpašie viesi – Gunta Šnipke un Gunita Lagzdīna, kā arī bibliotēkas lasītājas un dzejas cienītājas Inīta Beihmane un Ārija Jozefa. Katra no viņām ienesa savu unikālo skanējumu, radot sirsnīgu tikšanos starp vārdu un klausītāju. [Skatīt pielikumā 41. lpp.](#)

Kazdangas pagasta bibliotēka aicināja dzejas cienītājus uz pasākumu “Kazdangas dzejas dienu vēsture sarunās, fotoalbumos un filmu epizodēs”. Pateicoties Ernesta Treimaņa fotogrāfijām, sakārtotajiem albumiem un veidotajām filmām, interesenti uzzināja par Dzejas dienu norisēm un viesiem, kas tajās ir piedalījušies. Dzejas dienu pasākumos Kazdangā

viesojušies dzejnieki Vitauts Ļūdēns, Valija Brutāne, Māris Čaklais, Alberts Bels, Skaidrīte Kaldupe, Dagnija Dreika, Olga Lisovska, Marina Kostenecka, Elza Radziņa, vairākkārt, Jānis Peters un Olafs Gūtmanis un daudzi, daudzi citi. Nesenākā pagātnē Kazdangas bibliotēkā un muzejā Dzejas dienās viesojusies Monika Zīle, Māra Zālīte, Ādolfs Gaujietis, arī Olafs Gūtmanis un Irma Markopa. Pasākumā varēja noskatīties vēsturisku video par dzejnieka Jāņa Petera viesošanas Kazdangā, kuru papildināja Māras Tamsones atmiņu stāsts.

Programma “Grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām”

Vērtīgs grāmatu papildinājums ir VKKF atbalstītā projekta „Rakstītāji un rakstu darbi: latviešu autori un literatūra Latvijas bibliotēkās” izdevumi. 2025. gadā Dienvidkurzemes novada bibliotēkas saņēma 454 eksemplāru 5570,46 eiro vērtībā.

Tematiskais sadalījums: 49% daiļliteratūra, 29% Daiļliteratūra bērniem, pārējie izdevumi 22 %.

Saņemto izdevumu skaits

Daiļliteratūra	224
Daiļliteratūra bērniem	131
Memuārliter., dokumentālā literat.	53
Populārzinātniskā lit.	8
Uzziņu liter.	21
Zinātniskā lit.	6
Attēlizdevumi	2
Citi	9
	454

Vispieprasītākās grāmatas 2025. gadā bija:

1. Lejiņa, Virdžīnija. Reizēm. Vienmēr. Nekad. / 2025. ISBN: 9789934636363 (123 izsniegumi)
2. Struka, Ieva. Kafija un cigaretes. Astrīda. / 2025. ISBN: 9789934295195 (90 izsniegumi)
3. Račs, Guntars. Trakais. / 2024. ISBN: 9789934920844 (81 izsniegums)
4. Veide, Ieva. Piens un asinis. / 2025. ISBN: 9789934325533 (79 izsniegumi)
5. Helfere, Monika. bagāža. / 2025. ISBN: 9789934327650 (79 izsniegumi)

Vispieprasītākā daiļliteratūra bērniem:

1. Zīle, Baiba. Līlī, Bubass un laimīgās zeķes. / 2025. ISBN: 9789934322401, 9789934332401 (23 izsniegumi)
2. Žutaute, Lina. Kika Mika un koncerta diena. / 2024. ISBN: 9789934326868 (20 izsniegumi)
3. Morisa, Hetere. Māsas saules lēktā. / 2024. ISBN: 9789934328558 (73 izsniegumi)

Par programmu un saņemtajām grāmatām publiskota informācija bibliotēku sociālajos medijos, gan izvietotas jaunieguvumu izstādēs. Bibliotekāri un lasītāji atzinīgi novērtējuši

grāmatu piedāvājumu un izdevumu saturisko un vizuālo kvalitāti – daiļliteratūru un nozaru grāmatas, kas netika iegādāts ierobežotā finansējuma dēļ. Izdevumus atzinīgi novērtējuši lasītāji. Lielāks pieprasījums ir pēc jaunākās un populārās latviešu daiļliteratūras izdevumiem un tulkotās daiļliteratūras. Novērtēts grāmatu piedāvājums bērniem Grāmatu izvēle varbūt varētu būt plašāka, jo daļa grāmatu jau ir iepirkas. Viegļāk būtu izvēlēties, ja klāt būtu pieejams grāmatas anotācija. Bibliotekāri atzina, ka vēlētos informāciju par iepirkuma grāmatām saņemt ātrāk, pirms nopirkti interesējošie izdevumi. Vairākas grāmatas jau iepirkas agrāk, pirms izsludināta programma un publiskots grāmatu saraksts.

Lasītāko grāmatu tops (DKN bibliotēku lasītāko grāmatu top 5 pārskata gadā)

	Grāmatas autors	Grāmatas nosaukums	Izdevējs	Izdošanas gads	Izsniegumu skaits
1	Daudziņa, Zane	Bērnudienas Komunālijā	Zvaigzne ABC	2024	138
	Makfadena, Frīda	Kolēģe	Latvijas Mediji	2025	87
2	Rušmane-Vēja, Andra	Spītnieki	Latvijas Mediji	2025	82
3	Kovaļova, Lelde	Klusie kaimiņi	Zvaigzne ABC	2024	70
5	Makfadena, Frīda	Mājkalpotāja	Zvaigzne ABC	2023	56

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Bibliotēku lietotāji vēlas jaunāko daiļliteratūru – gan oriģinālliteratūru, gan tulkoto literatūru. Iecienītas ir arī biogrāfijas un psiholoģiska satura izdevumi. Mazāks ir nozaru literatūras pieprasījums, bet novērota interese pēc uzziņu literatūras un jaunākajām enciklopēdijām. Izdevumi, kas regulāri nav pieprasīti, tiek pasūtīti ar Starpbibliotēku abonementa starpniecību no citām DKN bibliotēkām un Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas.

Dienvidkurzemes novada bibliotēkās jaunākā daiļliteratūra ir ļoti pieprasīta (veidojas garas rindas), jo pieejams tikai viens eksemplārs no katra nosaukuma. Aizvien vairāk lietotāji izmanto iespēju pasūtīt attālināti tiešsaistes katalogā vai pie bibliotekāra.

Bibliotēkas labprāt pieņem dāvinājumā nozaru literatūras izdevumus no LNB, kas nav grāmatnīcu piedāvājumā. Tiek novērtēti saņemtie dāvinājumi, kas nenonāktu pie lasītājiem.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

8. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darbs ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji

Bibliotēkās aktīvi tiek organizētas dažādas nodarbības un bibliotekārās stundas pirmsskolas iestāžu un vispārizglītojošo iestāžu audzēkņiem. Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana notiek atbilstoši komplektēšanas plānam, izvērtējot esošo un potenciālo bērnu un jauniešu bibliotēkas lietotāju intereses un skolēniem ieteiktās literatūras sarakstus.

Bērniem un jauniešiem bibliotēkā un līdzņemšanai uz mājām ir pieejami ne tikai grāmatas un periodiskie izdevumi, bet arī klausāmgrāmatas, spēles, puzzles. Lai popularizētu grāmatas, veidotas dažādas literatūras izstādes bērnu auditorijai – veltītas rakstnieku jubilejām, gadskārtu tradīcijām u.c.

Veiksmīgākie lasīšanas veicināšanas pasākumi tika organizēti sadarbībā ar pirmsskolas izglītības iestādēm – pirmsskolas iestāžu grupiņām tika sagatavotas un izsniegtas tematiskas grāmatu kopas, vairāki novadu bibliotekāri ar jaunākajām bērnu grāmatām dodas uz pirmsskolas izglītības iestādēm. Bibliotēkas turpināja aktīvu sadarbību ar skolu bibliotekāriem, lai veicinātu lasītprasmi, interesi par grāmatām un uzlabotu latviešu valodas vārdu krājumu.

Visveiksmīgākais pasākums bibliotēkās jauniešiem šogad bija tikšanās ar **grāmatu blogeri** un bibliotekāri Inesi Poriņu (Instagram @lasītnašķis). Jaunieši bija ļoti atsaucīgi un ieinteresēti. Nepieciešams domāt par jauniešiem pielāgotu pasākumu organizēšanu.

Gaviezes pagasta bibliotēkā jau vairākus gadus lasīšanas veicināšanā aktīvi tiek izmantota lelle Grāmatu Tobis, kas sekmīgi veido pozitīvu un draudzīgu saikni ar pirmsskolas vecuma bērniem. Ir izveidota cieša un regulāra sadarbība ar pirmsskolas iestādēm Dubeņos un Gaviezē. Bibliotekāre apmeklē bērnus grupiņās uz vietas, kā arī aicina bērnus uz bibliotēku, iepazīstinot ar grāmatām, spēlēm un bibliotēkas vidi. Mācību gada laikā sadarbībā ar pirmsskolas pedagogiem katru mēnesi tiek apzināta aktuālā tēma, un bibliotēka nodrošina tai atbilstošu literatūru. Ja nepieciešamā literatūra nav pieejama uz vietas, tiek aktīvi izmantots iekšzemes SBA. Vidēji katrā grupā ir līdz pat 20 bērni, kuriem tiek nodrošināta iespēja saņemt grāmatu lasīšanai mājās. Pozitīvi, ka regulāras bibliotēkas vizītes uz pirmsskolas iestādēm veicinājis lietotāju skaita pieaugumu un palielinājis grāmatu izsniegumu bērniem no bibliotēkas, gan SBA.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Interesi par bibliotēku un bibliotekāro darbu veicināja Bārtas pagasta bibliotēkas bibliotekāres dalība Zentas Mauriņas Grobiņas vidusskolas organizētajā Ēnu dienā, kur bibliotēku apmeklēja divas 5.klases skolnieces. Meitenes uzzināja par kartogāfisko izkārtojumu, grāmatu izsniegšanu, bibliotekāra ikdienu un apmeklēja bibliobusu. Lai raisītu bērnu interesi par bibliotēku to apmeklēt, tika organizēti divi radošo darbiņu konkursi, kuros piedalījās pagasta bērni. Pavasarī norisinājās "Melnā kaķa zīmējumu konkurss", kur bērni

zīmēja mīļākos dzīvniekus, bet decembrī – radošo darbiņu konkurss “Ziemas pasaka”. Visi bērni par dalību saņēma nelielas veicināšanas balviņas. Kalētu Mūzikas un mākslas pamatskolas 9.klases skolēniem Bārtas pagasta bibliotekāre pastāstīja par **bibliotekāra** profesiju un parādīja nelielu daļu no bibliotekārā darba. [Skatīt pielikumā 42. lpp.](#)

Veiksmīgākie pasākumi, lasīšanas veicināšanas aktivitātes

Bibliotēkas turpina piedalīties lasīšanas veicināšanas programmās “Bērnu un jauniešu žūrija”, “Grāmatu starts”, “Skaļās lasīšanas sacensība” un Ziemeļvalstu literatūras nedēļas norisēs. Aizvien grūtāk ir noturēt lasīšanas interesi: novērots, ka lasa visa ģimene! Vērojams, ka lasītveicināšanas programmās piedalās mazāks skolēnu skaits. Daudziem ir grūtības un laika izlasīt visas BJVŽ grāmatas. Skolēnu izvēle ir lasīt grāmatas, kas uzrunā vizuāli (vāciņš, grāmatas biezums) un pēc personīgās gaumes. Balviņas saņemšana BJVŽ arī nav primārais iemesls, lai uzsāktu lasīt. Bieži bērni izvēlas grāmatas pat no citas BJVŽ vecuma grupas.

Veiksmīgākie lasītveicināšanas pasākumi bija dažādi lasīšanas izaicinājumi un konkursi, kā piemēram, Grāmatons, Lasīšanas stafete. Bērnu, vecāku un jauniešu žūrija pamudināja sākt lasīt arī tos bērnus, kuri iepriekš bibliotēku apmeklēja tikai brīvā laika pavadīšanai pie datoriem vai spēlēm.

Aizputes pilsētas bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļas bibliotekāre aktīvi organizē pasākumus visu vecumu bērniem, arī vismazākajiem, kuri bibliotēku apmeklē ar vecākiem. 2025. gadā notika Mazulišu rīti bērniem vecumā no 10 mēnešiem līdz 2 gadu vecumam. Pasākumā visi iepazinās ar grāmatiņām, radoši darbojās, māmiņas ar bērniņiem pārrunāja dažādus jautājumus.

2025. gadā Virgas pagasta Purmsātu bibliotēkai tika izveidota grupa “Grāmatu gariņi” *WhatsApp* lietotnē, kurā ir lasītāju klubiņa dalībnieki (bērnu vecāki). Grupā tiek ievietota aktuālā informācija par gaidāmajiem pasākumiem, aptaujas par aktualitātēm un citiem interesējošiem jautājumiem. Virgas pagasta Purmsātu bibliotēkas pasākumi ir labi apmeklēti – ap 25 vietējie bērni, kuri kopā ar vecākiem piedalās bibliotēkas organizētajās radošajās aktivitātēs. Te jāpiemin, ka pirmsskolas izglītības iestāde Purmsātos nav, bet ir skola.

Nīcas pagasta bibliotēkā jau piekto gadu tika īstenota lasīšanas veicināšanas akcija “Burtu Lāča maratons 2025”, kurā līdz gada beigām piedalījās 26 bērni, vidēji katrs izlasot 13 grāmatas. Diemžēl interese par “Bērnu un jauniešu žūriju” ir neliela ar pamatojumu: “Es gribu pats izvēlēties, ko lasīt”. Šai akcijai arī trūkst motivācijas. Agrākajos gados vilināja iespēja braukt Rīgā uz Lielajiem lasīšanas svētkiem, apmeklējot vēl kādas interesantas vietas; to nodrošināja Nīcas novada pašvaldība. Šobrīd šādu iespēju nav (no Nīcas līdz Rīgai ir 237 km; novads arī cits). Trīs dienas mēnesī tiek rīkota noslēpto uzdevumu akcija. Tad bērnu skaits bibliotēkā jūtami pieaug. 10 minūšu lasīšanai seko grāmatās noslēpto uzdevumu meklēšana.

Pēc uzdevumu izpildīšanas var izlozēt un saņemt loteriju. Ir sagatavoti dažādu veidu uzdevumi, lielākoties saistīti ar grāmatām, to autoriem, tekstu.

Rucavas pagasta bibliotēka organizēja dažādus pasākumus: 4. klases stāstīja par grāmatām, ko lasījuši viņu vecāki vai vecvecāki savā bērnībā. Lieldienas gaidot, bērni rotāja Lielās dienas koku, iepazīstot latvju rakstu zīmes - šķirsta ar informāciju un ilustrācijām bagātās grāmatas un mēģināja tās atrast tautiskajos adījumos un audumos; 1. - 3. klašu skolēni gatavoja grāmatzīmes savām interesantākajām grāmatām; 6. klases skolēni divās nodarbībās kopā ar latviešu literatūras skolotāju lasīja Rucavas teikas. Dalībnieki apskatīja vēsturiskās fotogrāfijas par teikās aprakstītajiem objektiem un atzīmēja bijušā Rucavas novada (Dunikas, Rucavas pagasts) kartē ģeogrāfiskos objektus, par kuriem tās sacerētas. 3. nodarbībā skolēni lasīja pašu izdomātos teiksmainos stāstus. Šajā laikā bija apskatāms bibliotēkā esošo teiku grāmatu krājums.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Galvenā problēma darbā ar jauniešiem ir viņu salīdzinoši nelielā interese par bibliotēkas apmeklējumu brīvajā laikā. Bibliotēkas turpina individuāli piedāvāt nepieciešamo literatūru, kā arī piedāvāt jauniešiem saistošas aktivitātes.

Lasītāju skaits pēdējos gados, kad vairs nav skolas, būtiski samazinājies. Ļoti sarežģīti strādāt ar bērniem, kuri lielāko daļu laika pavada ārpus dzīvesvietas (mācības citā skolā).

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana notiek atbilstoši komplektēšanas plānam, izvērtējot esošo un potenciālo bērnu un jauniešu bibliotēkas lietotāju intereses un skolēniem ārpusklases lasīšanai ieteiktās literatūras sarakstus.

Bērnu lasītveicināšanā liela nozīme ir ģimenei. Interesi par grāmatu veicina vecāki, ģimenes locekļi, kuri seko līdzī bērna interesēm, motivē lasīt. Dažas ģimenes sestdienās apmeklē bibliotēku, un grāmatas izvēlas gan bērni, gan vecāki. Bērni un jaunieši kopumā mazāk lasa grāmatas, vairāk interese par tehnoloģiskām ierīcēm. Taču novērojumi rāda, ka māka lietot tehniskās ierīces cilvēkus nav padarījusi zinošākus un prasmīgākus – jaunieši bieži nespēj apgūt par lappusi garākus tekstus, nespēj tos analizēt un vērtēt.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

9. Novadpētniecība (vietējā kultūras mantojuma saglabāšana un attīstība)

Bibliotēkās pieejami grāmatas un seriālizdevumi par novadu un pagastu. Bibliotēkas sadarbojas ar vietējām senlietu krātuvēm un muzejiem. Novadpētniecības krājumu izmanto vietējie novadpētniecības entuziasti, skolēni un studenti. Vispieprasītākās bija mapes par pilsētas/pagasta vēsturi un dažādām novada personībām.

Bibliotēku krājumā var atrast novadnieku sarakstītās grāmatas un apkopotās tematiskās mapes. Bibliotēkās tiek apkopota informācija par ievērojamiem novadniekiem un novada vēsturi. Apjomīgs novadpētniecības materiālu (rakstu kopijas) apkopojums atrodas Durbes pilsētas bibliotēkā (sakārtots tematiski un tiek papildināts).

Novadpētniecības krājuma kvalitāte ir laba, jo pieejami daudzveidīgs materiālu klāsts – grāmatas, tematiskās mapes, fotogrāfijas, ceļveži, bukleti, katalogi, kartes u. c. materiāli. Krājumu izmanto bibliotēkā, jo materiāli nav pieejami tiešsaistē. Krājuma pieejamība digitālā vidē – izmantojot LCZB veidoto Novadpētniecības datubāzi. Novadpētniecības krājums tiek papildināts ar novadā vai par novadu izdotajām grāmatām un citiem izdevumiem.

Kazdangas pagasta bibliotēka iesaistījusi vietējā kultūras mantojuma saglabāšanā un attīstībā: Latvijas Kultūras akadēmijas pētnieki 2024. un 2025. gadā Kazdangā veica nemateriālā kultūras mantojuma izpēti, tika izveidots arī digitālais rīks Palladio, kas ļauj pētījumu datus un publikācijas par Kazdangas vietu identitāti pievienot un papildināt.

Grobiņas pagasta bibliotēkā tika sākts darbs pie materiālu digitalizācijas, ieskenējot izdevumu "Grobiņas pagasta Vēstis" (kas vairs netiek izdots). Pašlaik digitalizētie materiāli tiek uzglabāti lokāli uz datu nesējiem. Pabeidzot tehnisko skenēšanu visam novadpētniecības materiālam, tiks sākts darbs pie digitālās kartotēkas izveides un meklēti risinājumi šos datus uzglabāt. Pašlaik lielākais izaicinājums ir izveidot kvalitatīvas digitālās kopijas lielformāta materiāliem (avīzēm), jo esošā biroja tehnika neatļauj ieskenēt lielāku formātu par A4. Risinājums tiks meklēts nākamajos periodos.

Novadpētniecības darba veicināšana

Novadpētniecības krājumu izmanto, galvenokārt, skolēni un studenti, kā arī apmeklētāji, kuriem interesē mūsu pilsētas vēsture un šodienas. Vispieprasītākās bija mapes par pilsētas vēsturi un dažādām novada personībām.

Lai bibliotēkas apmeklētājus un citus interesentus iepazīstinātu ar pilsētas vai pagasta vēstures svarīgiem notikumiem un ievērojamiem novadniekiem tiek veidotas novadpētniecības tematiskas izstādes. Tādā veidā tiek popularizēti arī bibliotēkā pieejamie novadpētniecības materiāli.

Latvijas Kultūras akadēmijas pētnieki 2024. un 2025. gadā Kazdangā veica nemateriālā kultūras mantojuma izpēti. Pētījumu rezultātā tapa raksts “Dzīvā mantojuma kopiena Kazdangā”, kā arī notikuši vairāki semināri un konferencēs iekļauti šī pētījuma rezultāti. Vairāk par rakstiem un pētījumiem lasāms Facebook <https://www.facebook.com/kazdangasbiblioteka> 25.08.2025. rakstā. Kā jaunumu var minēt digitālo rīku Palladio, kuru izstrādāja LKA pētnieki. Ar digitālo rīku palīdzību pētījumu dati un publikācijas par Kazdangas vietas identitāti tiek kartētas, ļauj satīklot dažādas Kazdangas identitātes dimensijas (vietas, personas, institūcijas), iespējama datu kopu papildināšana un jaunas informācijas pievienošana. Ar digitālo rīku iespējams iepazīties Kazdangas pagasta filiālbibliotēkā. Digitālais rīks ir liels ieguvums, tomēr datu papildināšana un darbs ar to prasa lielus papildus laika resursus, tādējādi datu papildināšanā būtu jāiesaista skolēni vai studenti. Vairāk šeit: <https://news.lv/Kurzemes-Vards/2025/02/28/iedrosina-klut-par-savas-vietas-petniekiem>

Septembrī izdota pensionētās Aizputes skolotājas un izcilās novadpētnieces jaunākā grāmata “Dienvidkurzemei tuvie” – atmiņu stāsti par Dienvidkurzemes novada cilvēkiem un grāmata “Ceļā sastaptie” – par ievērojamiem cilvēkiem, kas reiz satikušies ar autori (piem., Vizma Belševica, Ilze Indrāne, Gunārs Priede u.c.). Autore dzīves laikā izdevusi 13 grāmatas.

Izglītībai Krotē 2025.gadā palika 210 gadu. Bibliotēkas telpās tika izveidota izstāde ar materiāliem par skolu. Krājumā glabājas ļoti daudz fotogrāfiju un citu priekšmetu saistībā ar skolu vēsturi Krotē. Salidojuma svinīgajā daļā bibliotēkas vadītāja iepazīstināja ar skolu vēsturi Krotē, interesantākajiem faktiem, skolotājiem un skolēniem.. Arī salidojuma vakarā absolventiem bija pieejamas bibliotēkas telpas izstādes apmeklēšanai. Katru mēnesi astoņus mēnešu garumā pirms salidojuma Kroles skolas mājaslapā bibliotēkas vadītāja publicēja rakstus par skolas vēsturi.

Bibliotēkas darbība “Stāstu bibliotēku” tīklā

Kroles bibliotēka darbojas Latvijas Nacionālās bibliotēkas “Stāstu bibliotēku” tīklā. Ar stāstu palīdzību tiek iepazīta apkārtnes vēsture. Savāktais materiāls glabājas bibliotēkā. Apkopoto materiālu klāstā ir gan dzīvesstāsti, gan pierakstītas nostāsti, apvidvārdi utt. Aizvadītajā gadā viens no stāstu pasākumiem bija janvārī saistībā ar ilggadējas skolotājas dzīves jubileju un gaidāmo absolventu salidojumu. Pasākumā raisījās atmiņas par Kroles skolu.

Bunkas pagasta Kroles bibliotēkas galvenā bibliotēkāre attālināti piedalījās Stāstu bibliotēku tiešsaistes tīkšanās, ko organizēja LNB.

Novadpētniecības istabas (to statuss, atbildības, dokumenti, kas nosaka bibliotēkas atbildību, vienību uzskaitē, izmantojamība, digitalizācija utt.)

No 2023.gada 1. jūlija novadpētnieciskais krājums, kurš agrāk bija Senlietu krātuvei, pārgāja Bunkas pagasta Kroles bibliotēkas pārziņā. Krājumā glabājas gan priekšmeti, gan dažādi dokumenti. Bibliotēkas vadītāja arī atbild par šo krājumu. Novadpētnieciskais krājums

regulāri tiek papildināts ar dažāda veida materiāliem. Atnestie priekšmeti tiek atbilstoši reģistrēti. 2024. gadā tika uzsākta Dienvidkurzemes novadpētniecisko materiālu digitalizācijas projekts. Arī Krotes bibliotēkas pārziņā esošais novadpētnieciskais krājums tika uzsākts digitalizēt. Darbs ir ļoti apjomīgs un tas vēl jāturpina.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Svarīgs darba virziens ir bibliotēku vēstures dokumentēšana, kas ir aktuāla daudzās bibliotēkās. Esošās problēmas: apkopotie, bet nestrukturētie materiāli nav sakārtoti, piemēram, fotogrāfijas, kuras sniedz liecību par bibliotēkas darbu, atrašanās vietām, darbiniekiem u. c.

Tiek apzināti visās bibliotēku apkopotie novadpētniecības materiāli, kas būtu saglabājami digitālā formātā. Galvenā problēma ir laika trūkums digitalizēt un izveidot aprakstus materiāliem papildus saviem darba pienākumiem.

Nākotnes prognozes būtu atjaunot karti ar Tadaikņu un tuvākās apkārtnes esošajām un zudušajām mājām, izveidot novadpētniecības planšeti ar dažādām Tadaikņu vietām, kas mainījušās laika gaitā. Tā būtu iespēja iedzīvotājus iepazīstināt ar materiāliem citā kvalitātē un daudz saistošākā veidā.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem:

10. Projekti

Tika iesniegts projekts VKKF projektu konkursam literatūras nozarē "Tikšanās ar literāru darbu autoriem Dienvidkurzemes novada bibliotēkas septiņās filiālbibliotēkās". Projekta ietvaros septiņās Dienvidkurzemes novada bibliotēkās tiktu organizētas tikšanās ar dažādiem rakstniekiem, grāmatu autoriem un māksliniekiem, lai dotu iespēju plašai sabiedrības daļai iepazīties ar daudzveidīgām kultūras, mākslas un literatūras norisēm, kā arī radoši darboties. Netika atbalstīts.

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
"Literāro darbu autoru tikšanās pasākumu cikls"	VKKF	2383	Projekta mērķis - Realizēt literāro darbu autoru tikšanās pasākumu ciklu "Ceļā pie lasītāja", kas nodrošinātu septiņās	Neatbalstīts

Dienvidkurzem es novada septiņās bibliotēkās. Ceļā pie lasītāja”	Pašu līdzfinansējums	587	Dienvidkurzemes novada bibliotēkās iespēju piedzīvot latviešu literatūrā nozīmīgu personību klātesamību un būt kā ceļa rādītājam bērniem un jauniešiem dziļāk iepazīt latviešu literātus un literatūru (ilgtermiņa mērķis), kā arī novadīt meistarklasi pirmsskolas, pamatskolas bērniem, bērniem ar īpašām vajadzībām, apgūstot prasmes darbā ar dabai draudzīgiem izejmateriāliem, pielietojot dažādas tehnoloģijas, kā arī dot ieskatu ilustratora profesijā un grāmatu tapšanas procesā.	
“Sabiedrības digitālo prasmju attīstība”	Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (VARAM)		2025.gadā bibliotēkā notikušas bezmaksas digitālo prasmju mācības, projekta “Sabiedrības digitālo prasmju attīstība” ietvaros, kuru organizē Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (VARAM), sadarbībā ar Dienvidkurzemes novada pašvaldību.	Aizputes pilsētas bibliotēka - Sadarbības partneris
Projekts “PROTI un DARI 2.0”	Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras (turpmāk – JSPA) Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.– 2027.gadam projekts PROTI UN DARI 2.0		Mērķis ir attīstīt mērķa grupas jauniešu prasmes un veicināt viņu iesaisti mācību pasākumos un izglītības ieguvē (tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara), nodarbinātībā vai Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotajos pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā.	Aizputes pilsētas bibliotēka - Sadarbības partneris

Projekta cikla "Ceļā pie lasītāja" norises vieta un pasākuma viesi bija plānoti: Aizputes pilsētas filiālbibliotēka - Zane Daudziņa; Dienvidkurzemes novada bibliotēka - Ilze Aizsila; Kalvenes pagasta filiālbibliotēka- Mārtiņš Bergmanis; Kazdangas pagasta filiālbibliotēka - Jana Egle (Rūce), Agnese Rudzīte; Otaņķu pagasta filiālbibliotēka - Zane Daudziņa; Pāvilostas pilsētas bibliotēka - Zane Zusta; Priekules pilsētas bibliotēka - Zane Nuts (Riekstiņa). Bibliotēkas sadarbībā ar Kultūras pārvaldi atrada iespēju noorganizēt tikšanos ar rakstniecēm Zani Zustu, Zani Nuts un Ilzi Aizsilu. Darbs pie projekta sagatavošanas un iesniegšanas sniedza vērtīgu pieredzi. Projekta neapstiprināšana ļāva kritiski izvērtēt sagatavoto pieteikumu, identificēt tā stiprās un vājās puses, kā arī izprast konkurences līmeni VKKF projektu konkursos. Semināros un pieredzes apmaiņas brauciens uz citiem novadiem deva citādu skatījumu un secinājumus, kas projekta izstrādē ir īpaši nozīmīgs, detalizēts pamatojums par ieguvumu konkrētajai teritorijai un kādus autorus ieteicams iekļaut projekta ietvaros. Gūtā pieredze kalpos kā pamats turpmāku projektu izstrādei, pilnveidojot pieteikumu kvalitāti un stiprinot kultūras piedāvājumu Dienvidkurzemes novadā citādā, ne tradicionālā veidā. Izvērtējot visu 2026. gadā tiek izstrādāts jauns pieteikums VKKF projektam ar cerību uz pozitīvu iznākumu.

11. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem; aprakstoši pašvērtējums, kāds ir bibliotēkas tēls

Bibliotēkas publicitāte tiek veidota sociālo tīklu platformās Instagram un Facebook. Bibliotēka dalās ar jaunumiem bibliotēkas darbībā, afišām, notikumiem un pasākumu retrospekcijām, kā arī pārpublicē citu aktuālo informāciju. Ieraksti tiek veidoti gan teksta, gan video formātā. Veiksmīgu bibliotēku publicitāti veido Grobiņas pagasta bibliotekāre Inese Poriņa. Video formātā tiek filmēti grāmatu komplektēšanas jaunumi. Bibliotēkas tēls tiek veidots kā vienkāršs, draudzīgs un sasniedzams. Video tiek filmēti kā vlogu ieraksti, bez tehniskām pārejām un montāžas specefektiem, lai arī radītu skatītājam vienkāršības un sasniedzamības iespaidu, lai skatītājs spēj asociēt sevi ar bibliotēku un jūtas "kā mājās".

2025. gadā Dienvidkurzemes novada bibliotēka piedalījās Grobiņas pilsētas svētku norisēs "Grobiņai 330! Lielās ielas stāsti". Bibliotēkas lielajos ēkas 1. stāva logos bibliotekāres demonstrēja etīdi no plkst. 17.00 – 19.00. Pasākuma video: <https://www.facebook.com/reel/8573925879373458>. **Skatīt pielikumā 43. lpp.**

Reportāža par novada Bibliobusu Latvijas televīzijas ziņu sižetā <https://www.facebook.com/share/v/1Hzt46UZJU/?mibextid=wwXlfr>

Kazdangas pagasta bibliotēkas dalība LNB stāstu konkursā "Bibliotēka muižā", vienā stāstā tika apkopota zināmā informācija par bibliotēku Kazdangas muižas laikā. Raksta autore un bibliotekāre Ilze Holštroma atzina, ka bijusi pārsteigta par raksta popularitāti Bibliotēku

portālā un tā bijusi veiksmīga bibliotēkas publicitāte. **Skatīt pielikumā 50. lpp.**
Rakstu skatīt: <https://news.lv/Kurzemes-Vards/2025/12/17/kazdangas-bibliotekas-stasts-topa>

Pāvilostas pilsētas bibliotēkā notika veltītas pastmarku sērijas “XIX gadsimta vēsturiskie kuģi” jaunākās pastmarkas prezentācija un pastmarkas tapšanas stāsts. Pasākumā piedalījās “Latvijas pasts” pārstāvji, pastmarkas māksliniece Elita Viliama un pāvilostniece un novadpētniece Guna Grimsta-Heniņa, kas ir pastmarkas idejas autore. Raksts: <https://news.lv/Kurzemes-Vards/2025/03/11/izcel-pavilostas-burinieka-stastu>

2025. gadā Bunkas pagasta bibliotēka atzīmēja 55 gadu jubileju, organizējot satikšanos ar lasītājiem un svētku koncertu, savukārt Ulmales filiālbibliotēka svinēja veselu gadsimtu (100 gadus) kopā ar saviem lasītājiem, atbalstītājiem un pašvaldības pārstāvjiem. Svētkos skanēja atmiņu stāsti, dziesmas un dzeja. Sveikt bibliotēku bija ieradusies grāmatu draugi un kolēģi no Dienvidkurzemes novada bibliotēkām, Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas un pašvaldības pārstāvji (Domes priekšsēdētājs un Kultūras pārvalde), uzsverot tās nozīmīgo lomu vietējā kultūras dzīvē. **Skatīt pielikumā 46. - 48. lpp.**

Dunikas pagasta bibliotēkā rīkotas regulāras tikšanās ar lasītājiem, Lai popularizētu bibliotēku. Izdevies piesaistīt aktīvos iedzīvotājus, vecumā līdz 40 gadiem.

Dzejas dienu pasākums Grobiņā. 25. septembrī plkst. Dienvidkurzemes novada bibliotēkā notika brīvās dzejas lasījums “Dzīvās dzejas liesma”. Pasākumā pulcējās gan dzejas autori, gan klausītāji, lai piedzīvotu īpašu vakaru, kurā dzeja atdzīvojās – kļuva dzīva, emocionāla un ļoti personiska. Pasākumu atklāja bibliotekāres Kristīne Martinsone un Inese Poriņa ar dzejas lasījumu, ienesot vakaram īpašu noskaņu. Vakara gaitā ar saviem darbiem dalījās īpašie viesi – Gunta Šnipke un Gunita Lagzdiņa, kā arī bibliotēkas lasītājas un dzejas cienītājas Inita Beihmane un Ārija Jozefa. Katra no viņām ienesa savu unikālo skanējumu, radot sirsnīgu tikšanos starp vārdu un klausītāju.

Visu gadu Priekules pilsētas bibliotēkā apskatāmas dažādas mākslu izstādes un tikšanās ar darbu autoriem. Uz tikšanos ar sveču kolekcioniāri Stefu Bulavkinu un mozaīku gleznu autori Mirdzu Smiltnieci /abas ir priekulnieces/ priekules pilsētas bibliotēkā, ieradās laikrakstā “Kurzemes Vārds” žurnāliste intervēja autores un raksts tika nopublicēts laikrakstā “Kurzemes Vārds” 2025.18.03. / 3., 4 att./ [Priekules bibliotēkā aizrauj unikāla sveču kolekcija un mirdzošas mozaīkas | liepajniekiem.lv](#)

Bibliotēkas informācija tīmeklī

Sabiedrības informēšana un bibliotēkas pakalpojumu reklamēšana ir viena no mūsdienīgākajām publicitātes formām. Informācija par bibliotēku aktualitātēm un pakalpojumiem tiek publicēta gan drukātajos, gan elektroniskajos medijos, gan arī tiek izvietota apdzīvotās teritorijās, iestādēs (pašvaldībā, pagasta pārvaldē u.c.) un publiskās vietās. Bibliotēku aktivitātes un pasākumu reklāmas tiek izvietotas bibliotēkā, novada informatīvajos

stendos, Dienvidkurzemes novada informatīvajā izdevumā “Dienvidkurzeme”, kā arī pašvaldības un bibliotēku sociālajos medijos. Visefektīvākais informācijas nodošanas veids ir mutvārdu reklāma. Par plānotajiem pasākumiem bibliotēkas elektroniski nosūta informāciju Dienvidkurzemes novada pašvaldības Sabiedrisko attiecību nodaļai, kas informāciju ievieto Dienvidkurzemes novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.dkn.lv

Dienvidkurzemes novada bibliotēkai nav savas mājas lapas, taču aktuālā informācija tiek publicēta sociālo mediju vietnēs Facebook un Instagram. Pašvaldība turpina bibliotekāru apmācību, piedāvājot dažādus profesionālās pilnveides pasākumus – arī par informācijas publicēšanu sociālajos medijos. Ielūgumi un atgādinājumi sūtīti arī uz lasītāju telefonu numuriem WhatsApp. Lielāka profila apmeklētība ir arī no cilvēkiem, kas nav piesekojuši bibliotēkas profilam. Instagram platformā statistika ir krasi atšķirīga – vislielākā sasniegtamība ir videoierakstiem un pasākumu/konkursu afišām. Videoieraksts sadarbībā ar bibliotekāres personīgo profilu (grāmatu blogera profils) ir saņēmis vislielāko skatījumu un iesaistes skaitu, tādējādi ievērojami paplašinot potenciālo auditoriju.

Lielāku Facebook apmeklētāju interesi saista informācija Kazdangas pagasta bibliotēkas sociālā Facebook par Latvijas Nacionālās bibliotēkas Letonikas un Baltijas centrs sadarbībā ar Bibliotēku attīstības centru rakstu konkursu “Bibliotēka muižā” (2075 skatījumi).

Novada bibliotēkas pielieto dažādus informācijas pasniegšanas veidus:

- reklāma – par bibliotēku tiek sniegta informācija masu saziņas līdzekļos, lai pastāstītu par jaunieguvumiem krājumā, projektiem un bibliotēkas pasākumiem, iegādāto jaunāko grāmatu un abonēto preses izdevumu saraksts,
- drukātie informācijas materiāli – buklets, afišas u.c.
- pašvaldības tīmekļa vietnē www.dkn.lv
- Sociālos medijos Facebook, Instagram
- informatīvie ekrāni bibliotēkās – vizuālā reklāma.

Par izstādēm un pasākumiem Dienvidkurzemes novada bibliotēkā, Grobiņas, Medzes, Gaviezes un Bārtas pagastu iedzīvotāji tiek informēti ar afišu, informatīvo ekrānu palīdzību, publicējot informāciju novada pašvaldības tīmekļa vietnē, domes sociālajos tīklos, kā arī informējot individuāli, bibliotēkas informācijas stendā.

Bibliotēku informācija tīmeklī

Arvien vairāk novadu bibliotēkas novērtē sociālo mediju iespējas. Populārākie mediji: *Facebook* un *Instagram*. Facebook regulāri tiek ievietoti grāmatu jaunumi, aktuālākās izstādes, informācija par citu rīkotajiem tiešsaistes pasākumiem, e-grāmatu bibliotēkas popularizēšana, un cita noderīga informācija lasītājiem.

Informācija par bibliotēku notikumiem tiek publicēta:

- Dienvidkurzemes novada mājas lapā www.dkn.lv/lv/notikumu-kalendars
- Dienvidkurzemes kultūra Facebook kontā @Dienvidkurzemeskultura.
- Bibliotēku kontos sociālajā medijā Facebook
- Dažām bibliotēkām, kurām nav sociālo kontu, informācija pieejama pagasta sociālajā vietnē Facebook.

Kontaktinformācija par pašvaldību publiskajām bibliotēkām publicēta jaunajā novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.dkn.lv. Reģiona galvenās bibliotēkas – Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas tīmekļa vietnē <http://www.liepajasczb.lv/> pieejama kontaktinformācija un bibliotēkas e-resursu saites uz tiešsaistes katalogu, sociālajiem medijiem un citiem e-resursiem.

Informācija par pašvaldību un aktualitātēm iedzīvotājiem pieejama:

- Dienvidkurzemes novada informatīvajā izdevumā “Dienvidkurzeme” vienu reizi mēnesī un elektroniski tīmeklī <https://www.dkn.lv/lv/informativais-izdevums>
- pašvaldības mājas lapā www.dkn.lv

Dienvidkurzemes novada Kultūras pārvaldes sociālo tīkla Facebook kontā “Dienvidkurzemes Kultūra” regulāri tiek atspoguļotas novada bibliotēku aktuālā informācija un notikumi – pasākumi, izstādes, pieredzes apmaiņas braucieni. Apraksts par novada bibliotēkāju pieredzes apmaiņas braucienu 2025. gadā publicēts te: https://ej.uz/dknpieredzes_brauciens

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Pasākumu piedāvājums novadā un pagastos dažkārt nerasniedz vēlamo auditoriju, lai gan informācija ir pieejama dažādos veidos (drukātās afišas, skrejlapas, internetā). Plašajā informācijas piedāvājumā bibliotēkām jāizceļas ar skaidru un vienkārši uztveramu vēstījumu, tāpēc bibliotekāriem jāprot izmantot vizuālo informācijas materiālu noformēšanu.

Pašvaldības sabiedrisko attiecību daļa izglīto bibliotekārus, piedāvājot dažādus profesionālās pilnveides seminārus par informācijas publicēšanu sociālajos medijos. Taču ne visi bibliotekāri spēj profesionāli veidot bibliotēkas publicitāti sociālajos medijos. Jāpilnveido attēlu kvalitāte un ierakstu veidošanas prasmes.

12. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Atzīmējot Eiropas dienu, Eiropas kultūras galvaspilsētas 2027 (Liepāja 2027) komanda aicināja iesaistīties šīs dienas aktualizācijā arī sadarbības partnerus Dienvidkurzemes novada

bibliotēkas. Kā viena no aktivitātēm bija buru akcija, kuru palīdzēja realizēt PII "Ezītis" bērni un kolektīvs. Apgleznātā bura kalpos kā simboliska piederības zīme Eiropas kultūras galvaspilsētai 2027 un ir apskatāma bibliotēkā.

Novadpētniecības darbā bibliotēkai izveidojās sadarbība ar Latvijas Kultūras akadēmijas pētniekiem, kuri 2024. un 2025. gadā Kazdangā veica nemateriālā kultūras mantojuma izpēti. Pētījumu rezultātā tapis raksts "Dzīvā mantojuma kopiena Kazdangā", kā arī notikuši vairāki semināri un konferencēs iekļauti šī pētījuma rezultāti. Vairāk par rakstiem un pētījumiem lasāms Facebook <https://www.facebook.com/kazdangasbiblioteka> 25.08.2025. rakstā.

Otaņķu pagasta bibliotēkas galvenā bibliotekāre Vineta Juškevica "Nodibinājuma Liepaja 2027" semināru cikls "Kaimiņu būšana" (2 pasākumi, 6 stundas).

Rucavas pagasta bibliotēkas sadarbība ar biedrību Rucavas Tradīciju klubs un Rucavas kultūrtelpu. Piemēram, tikšanās meistarklases, ekskursija pa Kuršu kāpām un Jēkaba Janševska dzīves vietām, sarunu vakars bibliotēkā. Uz atsevišķiem pasākumiem organizēti un aizvesti bibliotēkas Visādu Interesu pulciņa (VIP) dalībnieki.

Septembrī – Rucavas pagasta bibliotēkas sadarbība ar Skrundas televīzijas žurnālisti Ilevu Benefeldi, operatoru Alenu Perševicu un Dzelzceļa muzeja Zinātniski pētnieciskā darba vadītāju Tomu Altbergu raidījuma "Tiksimies stacijā" sagatavošanā. Nodoti fotomateriāli un pētījums, kas publicēts grāmatā "Ar Rucavas vārdu – lapu pa lapai", uzaicināti uz tikšanos rucavnieki, kuri saglabājuši dzirdētos stāstus par notikumiem un dzelzceļniekiem. (*Dzelzceļa Liepāja-Rucava vēsture ir viena no samezglotākajām. To ar 600 mm platuma sliedēm vācu armija uzbūvēja 1916. gadā. Laika gaitā dzelzceļam mainītas gan gala pieturas, gan sliežu platumi. Mēs pieturēsim Otankā, Bārtā un Rucavā un uzzināsim, kādi stāsti ir dzīvi joprojām*) <https://retv.lv/raidijumi/tiksimies-stacija/tiksimies-stacija-s4e7/>

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Bibliotēkas ir atvērtas sadarbībai ar ikvienu, kurš vēlas sadarboties un ir gatavs iesaistīties. Labprāt tiek uzklausi lietotāju idejas un ierosinājumi, izvērtē iespējas, jo mērķis ir strādāt vietējo iedzīvotāju labā. Bibliotēkas aktīvi iesaistās novada sabiedriskajās aktivitātēs, ir laba sadarbība kultūras iestādēm, skolām, pašvaldības iestādēm un citām novada bibliotēkām. Turpinās darbs ar esošajiem sadarbības partneriem, kā arī ar vietējiem iedzīvotājiem, kuri apmeklē bibliotēku.

Lasītveicināšanas pasākumu ietvaros, bibliotēkas bibliotekāre Inese Poriņa sadarbībā ar izdevniecību "Latvijas Mediji" un grāmatnīcu "Globuss" piedalījās Latvijas bibliotekāriem un grāmatu autoriem paredzētā paneļdiskusijā par bibliotēkas, grāmatu klubu un autoru/grāmatizdevēju lomu lasīšanas veicināšanā un savstarpējā sadarbībā Latvijas Nacionālajā bibliotēkā Rīgas Grāmatu svētku 2025 ietvaros, tādējādi popularizējot savu bibliotēku.

Bibliotēku sadarbība ar dažādām iestādēm:

- Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka – piedalīšanās organizētajās semināros,ursos; metodiskais un konsultatīvais atbalsts.
- novada pašvaldības un to struktūrvienības (nodaļas) – finansē un nodrošina bibliotēkas darbību. Sniedz atbalstu dažādu pasākumu organizēšanā. Informācija par norisēm bibliotēkā tiek ievietota novada domes informatīvos izdevumos tīmekļa vietnēs.
- Ar Sociālo dienestu ir sadarbība literatūras piegādē senioriem.
- Latvijas Bibliotekāru biedrība – bibliotekāru pārgājiena organizēšana Kurzemes pusē (Nīca, Otaņķi, Bernāti)
- SIA “Zvaigzne ABC” – atbalsts konkursu apbalvošanā (Aizputes novads).
- Dienvidkurzemes novada Kultūras pārvalde – bibliotēku interešu aizstāvība.
- Novada novadpētniecības muzeji, senlietu krātuves – sadarbība materiālu un informācijas izmantošanā.
- Novada kultūras nami – informācijas apmaiņa un atbalsts pasākumu organizēšanā.
- Dienvidkurzemes novada bibliotēkai sadarbība ar Z. Mauriņas piemiņas istabu vadītāju dažādu pasākumu organizēšanā.
- Dienvidkurzemes novada Kultūras pārvalde – bibliotēku interešu aizstāvība
- Sadarbība ar novada pašvaldību vai pagasta pārvaldi – pasākumu rīkošana, telpu izmantošana kultūras namā, pasākumu reklāma novada tīmekļa vietnē un laikrakstā,
- Sadarbība ar izglītības iestādēm – kopīga pasākumu rīkošana bērniem un jauniešiem,
- Sadarbība ar senlietu krātuvēm – novadpētniecības materiālu vākšanā un apkopošanā, izstāžu veidošanā,
- Sadarbība ar kultūras namiem un kultūras darba organizētājiem – tikšanās ar rakstniekiem un personībām, Dzejas dienas pasākumu organizēšanā.
- Sadarbība ar pilsētu/pagastu pārvaldēm – bibliotēkas pasākumu popularizēšanā un finansiālā atbalsta sniegšanā,
- Sadarbība ar novada bibliotēkām – “Bērnu un jauniešu žūrijas” gada noslēguma pasākuma organizēšanā, Starpbibliotēku abonementa izmantošanā.
- Ar LCZB filiāli “Dienvidrietumu bibliotēka” (bij. Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Liepājas filiāle) iedzīvotāju ar īpašām vajadzībām pakalpojumu nodrošināšanā.
- Sadarbība ar Skrundas Televīziju un žurnālisti Ieva Benefelde, Liepājā – Kurzemes TV,
- Sadarbība ar laikrakstu “Kurzemes Vārds” – tiek informēta sabiedrība par bibliotēkās notiekošajām aktivitātēm.
- Ļoti aktīva sadarbība ir Vērgales pagasta bibliotēkai izveidojusies ar Vērgales kultūras namu, kas atrodas tajā pašā ēkā ar Vērgales bibliotēka, Vērgales muzeju un Vērgales pamatskolu. Ņemot vērā to, ka bibliotēka pārskata gadā ir pārcēlusies uz mazākām telpām,

tad pasākumu organizēšanai tiek izmantotas citas telpas (muzejs, kultūras nams, pagasta pārvalde).

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Kalētu pagasta bibliotēka jau vairākus gadus iesaistās starptautiskajā Lietuvas un Latvijas skolu bibliotēku projektā "Baltu literatūras nedēļa", kuru organizētāji Lietuvas Republikas Vītauta Dižā universitātes humanitāro zinātņu fakultātes Letonikas centrs. Notikušas izstādes un pasākumi, sadarbībā ar Kalētu Mūzikas un mākslas skolu.

Sadarbības raksturojums novadpētniecības darbā

Bibliotēkas sadarbojas ar novada muzejiem, senlietu krātuvēm, vietējām skolām. Bibliotēkas sadarbojas ar vietējiem iedzīvotājiem, apkopojot vietējo iedzīvotāju materiālus.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bibliotēkās sadarbībā ar izglītības iestādēm organizēti tematiski pasākumi, Bērnu un jauniešu žūrijas pasākumi, Skatās lasīšanas sacensības, Dzejas dienu pasākumi, Bibliotēku nedēļas pasākumi, Ziemeļvalstu literatūras nedēļa, tematiskās izstādes, u.c.

Atbilst ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem

Atsauce: Pārskats sagatavots pēc LNB Bibliotēku attīstības centra sagatavotām vadlīnijām "Publisko bibliotēku gada pārskatu struktūra 2025. gada pārskatiem", izmantojot novada bibliotēku iesniegtos gada pārskatus.

Izmantotas fotogrāfijas no bibliotēku gada pārskatiem un publiski pieejamās informācijas bibliotēku sociālo vietnēs.

Pārskatu sagatavoja Kristīne Frickopa, Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas (LCZB) Bibliotēku dienesta vadītāja. Tālrunis 63489535, kristine.frickopa@liepaja.lv

PIELIKUMĀ: Fotogrāfijas

Bibliomātu atklāšana Aizputē un Grobiņā pie bibliotēkas

Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītāja Līga Jučere

Lasītāja pirmo reizi izmanto jauno Bibliomātu

Dienvidkurzemes novada bibliotēka - Grobiņa 📖 jūtas fantastiski.

★ Izlase · 2025. gada 22. Aprīlis · 🌐

Priecīga diena **Dienvidkurzemes novada bibliotēka - Grobiņa** 📖 No šodienas oficiāli atklāts Grāmatu pieņemšanas-nodošanas pakomāts. Tas nozīmē, ka turpmāk būs iespējams nodot un saņemt bibliotēku grāmatas 24 stundas diennaktī, neatkarīgi no bibliotēkas darba laika! 📖💡

Tālruņa numurs saziņai:

📞 Dienvidkurzemes novada bibliotēka: 28675469 vai rakstot u e-pastu: biblioteka.grobina@kultura.dkn.lv

📦 Šī iespēja tapusi projektā "Bibliomātu iegāde un uzstādīšana Dienvidkurzemes novadā" (Nr. 24-02-CL22-COLA19.2201-000002), lai padarītu piekļuvi grāmatām ērtāku, mūsdienīgāku un pieejamāku ikvienam lasītājam!

💚 Projektu finansē Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai (ELFLA), un īsteno to biedrība "Liepājas rajona partnerība" un Dienvidkurzemes novada pašvaldība.

📖 Lasīt ir stilīgi – tagad arī ērti!

#DienvidkurzemesnovadaBibliotēka #Grobiņa #grāmatupakomāts #GrāmatasVisiem #Dienvidkurzeme #ELFLA #LasītPrieks

Veiksmīgākie pasākumi

Tikšanās ar grāmatu blogeri Inesi Poriņu

**Dienvidkurzemes novada bibliotēkā (Grobiņā) notika brīvās dzejas lasījumi
“Dzīvās dzejas liesma” (2025. gada 25. septembrī)**

Attēlā (no kreisās): Inese Poriņa, dzejniece
Gunta Šnipke, rakstniece Gunita Lagzdiņa
(Skroderēna), bibliotekāre Kristīne Martinsone.

Dzeju lasa Inita Beihmane

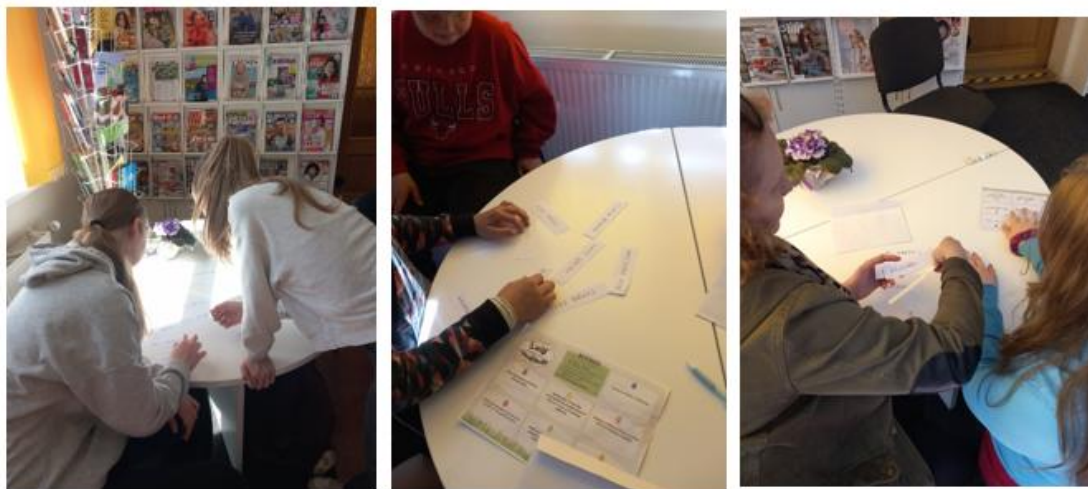
Dzejas Aizputes pilsētas bibliotēkā

Attēlā (no kreisās): dzejniece Indra Ludbārža, dzejniece Dzidra
Pavlova, Ilga Lasmane, Dina Kopštāle

Ģimenes pasākums “Lielā Dienvidkurzemes ripināšana” Bārtas pagasta bibliotēkā

Lielā Dienvidkurzemes ripināšana – kontrolpunkts Bārtas pagasta bibliotēkā – jāsaliek pareizā secībā tautasdziesma.

Ēnu diena bibliotēkā

“Grobiņai 330! Lielās ielas stāsti”

DKN bibliotēkas vadītāja Līga Jučere (no kreisās) un bibliotekāre Aija Zolmane. Grobiņas 330. gadadienas jubileja, Lielās ielas stāsti par cilvēkiem, par ēkām kas zināmas vēl šodien.

Pieredzes apmaiņas brauciens uz Ventspils novada bibliotēkām

Attēlā: Bibliotekāri klausās Gāliņciema bibliotēkas vadītājas stāstījumā

Attēlā: Bibliotekāri pie Ventspils novada Užavas pagasta bibliotēkas

Publicitāte DKN bibliotēkas Facebook lapā par pielāgoto literatūru

 Dienvidkurzemes novada bibliotēka- Grobiņa
★ Izlase · 2025. gada 16. Oktobris · 🌐

Pielāgotā literatūra lasītājiem ar redzes grūtībām 🗑️
Dienvidkurzemes novada bibliotēkā tagad ir iespēja saņemt grāmatas īpašā formātā:

- 🎧 Audiogrāmatas
- 🔍 Palielinātās drukas grāmatas

📖 Grāmatas iespējams saņemt pa pastu bez maksas, aizpildot lietotāja reģistrācijas karti, kuru bibliotēka nosūta Dienvidrietumu bibliotēkai.

📱 Ir arī iespēja saņemt piekļuvi audiogrāmatu lejupielādes sistēmai BALSS un grāmatas klausīties elektroniski.

👤 Ja grāmatas paredzētas bērnam, vecāks vai aizbildnis aizpilda galvojuma veidlapu.

📄 Pielikumos:

- Lietotāja reģistrācijas karte
- Galvojums par bērnu
- Palielinātās drukas grāmatu katalogs
- Audiogrāmatu katalogs latviešu valodā

🔗 Noderīgas saites:

Dienvidrietumu bibliotēka (Liepājas Centrālā): <http://www.liepajasczb.lv/.../dienvidrietumu-biblioteka>

Facebook lapa ar jaunumiem: [Dienvidrietumu bibliotēka](#)

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas e-katalogs: neredzigobiblioteka.lv/e-katalogs

Ulmales bibliotēkai – 100 gadi

Ulmales bibliotēka

2 st. · 🌐

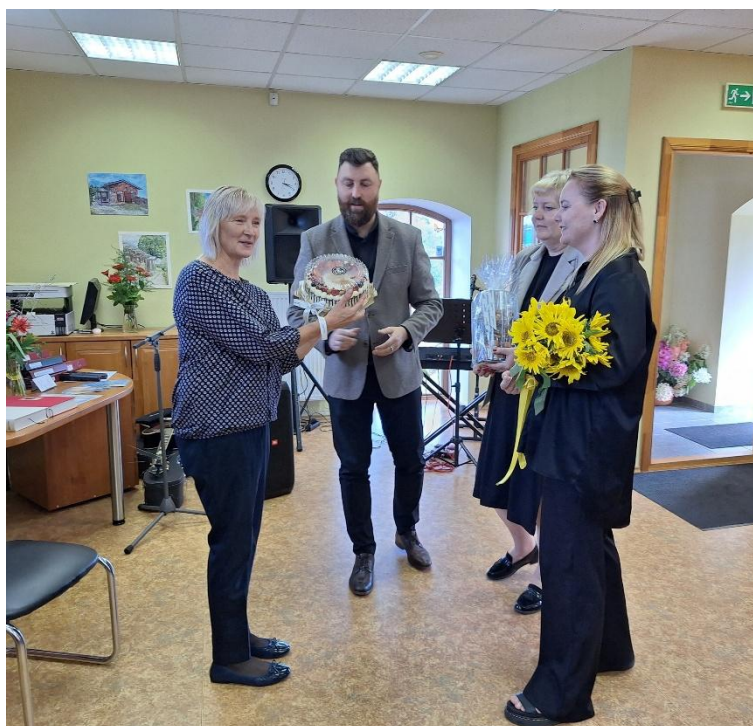

2025. gadā atzīmējam Ulmales bibliotēkas simtgadi - **100!**

Ulmales pagasta lauksaimniecības biedrības bibliotēka dibināta 1925. gadā. Bibliotēka atradusies Ulmales pagasta namā.

Nāciet uz bibliotēku - vasaras plaukumā to ieskauj skaisti ziedi, īpaši lauvmutītes 🌸

Bibliotekāri Litu Šilderi sveic (no kreisās) Dienvidkurzemes novada domes priekšsēdētājs Andris Jankovskis, Kultūras pārvaldes vadītāja Linda Pričina un Dienvidkurzemes novada bibliotēkas vadītāja Līga Jučere.

Bibliotekāri Litu Šilderi sveic (no kreisās) LCZB direktore Ilga Erba, Bibliotēku dienesta vadītāja Kristīne Frickopa un LCZB Reģionālā mācību centra vadītāja Gita Švarce.

Bunkas bibliotēkai – 55 gadi

Bibliotekāri Svetlanu Grīnbergu sveic (no labās) Kultūras pārvaldes vadītājas vietnieks Gundars Venens, DKN bibliotēkas vadītāja Līga Jučere.

Dienvidkurzemes novada bibliotēku akreditāciju noslēguma pasākums Vecpilī

Dienvidkurzemes novada bibliotēka- Grobiņa

2025. gada 19. Augusts · 🌐

...

📖 15. augustā Vecpils Dižlāņu muižas parkā svinīgā gaisotnē tika pasniegtas akreditācijas apliecības 17 Dienvidkurzemes novada bibliotēkām.
Tas ir apliecinājums mūsu bi... [Skatīt vairāk](#)

**Kazdangas pagasta bibliotēkas dalība “Bibliotēka muižā” un saņemtā pateicība no
Latvijas Nacionālās bibliotēkas**

